

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу,
ядерної політики та ядерної безпеки

від 19 жовтня 2016 року

Веде засідання Голова Комітету О.Г. ДОМБРОВСЬКИЙ

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу займати свої місця. *(Шум у залі)*

Доброго дня, шановні члени комітету, шановні запрошені. Ми маємо регламентні підстави для того, щоб розпочати роботу і засідання нашого комітету. У нас є необхідний кворум. І я хотів би представити, що в роботі нашого комітету сьогодні приймає участь віце-прем'єр-міністр України Зубко Геннадій Григорович, в роботі комітету також приймає участь директор секретаріату Європейського Енергетичного Співтовариства Янез Копач, приймає участь голова Національної комісії і наш регулятор Вовк Дмитро Володимирович, голова Держагентства з енергоефективності Савчук Сергій Дмитрович, і, звичайно, народні депутати України - члени нашого комітету. Я нікого не забув? Кворум є. Я сказав, є необхідний кворум для того, щоб ми розпочали нашу роботу.

Шановні друзі! У нас сьогодні дуже такий серйозний, відповідальний день і засідання, тому що ми будемо мати можливість заслухати презентацію директора секретаріату Енергетичного Співтовариства Янеза Копача щодо стану виконання Україною зобов'язання в Енергетичному Співтоваристві.

Я думаю, що всі ми є свідками того, що за останні декілька місяців ми зробили декілька дуже потужних... Верховна Рада України і комітет зробили декілька серйозних кроків в плані підтримки і голосування необхідних законопроектів, які стосуються сфери енергетики в нашій країні.

Хотів би для всіх нагадати буквально коротку таку історичну довідку, що в грудні 2005 року в Україні розпочалася дуже серйозна робота по

підготовці... вибачаюсь, в 2005 році, на початку, по підготовці Меморандуму між Україною і Європейським Союзом. У грудні 2005 року цей меморандум був підписаний Президентом України і були взяті двосторонні зобов'язання між Україною і Європейським Союзом, в тому числі по модернізації, реформуванню енергетичної галузі.

Потім Україна, якщо я не помиляюсь, в 2008 році подала заявку для вступу в Енергетичне Співтовариство, в Європейське Енергетичне Співтовариство. Була дуже складна робота декілька років, вона де-факто була завершена в грудні 2009 року урядом українським. А в 2010 році, на початку, в січні була підписана Угода про вступ України і прийнято рішення про вступ України до Європейського Енергетичного Співтовариства з відповідними зобов'язаннями України стосовно реформування і законодавчого поля, і нормативного поля, для того щоб правила гри на енергетичних ринках і України, і Європейського Союзу, і країн-членів Європейського Енергетичного Співтовариства, вони були уніфіковані. Це стосується і Закону "Про ринок природного газу", який ми з вами прийняли. Це стосується вимог про незалежного регулятора, який ми з вами в парламенті проголосували. Це стосується Закону "Про ринок електричної енергії", який ми з вами проголосували в першому читанні. Це стосується розвитку законодавчої бази відновлювальної енергетики. І, звичайно, це стосується серйозного пакета законодавчих актів і ініціатив по впровадженню енергоефективності і енергозбереженню в Україні. Це ті стандарти, які сьогодні діють в Європейському Союзі, на енергетичному ринку Європейського Союзу. І сьогодні пан Копач дасть нам інформацію відносно того, де, в якій системі, їхню оцінку, знаходиться Україна по виконанню своїх зобов'язань.

Я хочу попросити вас звернути увагу на порядок денний, тому що другим пунктом у нас також дуже важливий пункт, ще дуже важливий порядок – це презентація законопроекту і презентація фонду енергоефективності, який повинен стати ключовим інструментом, державним

інструментом... інструментом державної політики для дуже швидкого впровадження енергоефективних технологій в Україні.

Цю презентацію буде робити віце-прем'єр-міністр пан Геннадій Зубко. Я також просив би дуже уважно послухати, задати запитання, тому що ми будемо мати на виході, як так розумію, законопроект. Над ним працює уряд, над ним працює група народних депутатів України, і я думаю, що, і принаймні сподіваюся, що ми повинні у Верховній Раді, бажано було б, щоб ми його проголосували, продискутували і в першому внесли зміни перед другим читанням в 2016 році, тому що термін у нас дуже стислий.

І якщо ви не будете заперечувати, шановні члени комітету, у нас є ще одна інформація, яка стоїть в кінці, але яка теж, на мій погляд, дуже важлива. Це інформація щодо рекомендацій круглого столу на тему: "Дипломатичний фронт: шляхи посилення енергетичної безпеки України". Інформує наша колега Наталія Кацер-Бучковська, голова підкомітету. Якби ви не заперечували, то ми б це питання поставили третім з точки зору інформації, а потім вже перейшли, тут декілька в рамках діючого Регламенту і часу, розглянули б декілька законопроектів, які б ми могли сьогодні обговорити. Немає заперечень?

Будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Шановний пане голову, шановні колеги, я хотіла би звернути вашу увагу, що станом на вчора в порядок денний розглядався включення законопроекту 5129 і чому сьогодні його немає і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це що таке?

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Це стосується альтернативних джерел енергії і безпосередні питання, які пов'язані із тою дискусією, яку ми мали по коефіцієнту для проектів в тому числі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 4334 чи який?

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Ні, це 5129. І по питанню, що ті зміни, які ми внесли, вони діють тільки до 31 грудня 2016 року, тобто 2017 року повертається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, це по сонцю мається?

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Да, по сонцю, по сонцю. Да, і питання полягає в тому, чому цей законопроект був знятий, і коли ми збираємося його розглядати, і коли це питання взагалі буде розглядатися, враховуючи, що у нас залишилось не так багато сесійних тижнів і нам необхідно це питання все ж таки вирішити до кінця цього року, для того щоб не дозволити пану Ключеву, давайте казати речі, да, називати своїми іменами, повернути ті надприбутки, які він заробляв або планував заробляти на відповідному напрямку. Тому чи можливо прокоментувати це питання, і коли ми зможемо відповідно його розглянути? У нас є автор законопроекту, да, Тетяна Чорновол.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що... У нас є, у нас є 3 законопроекти, які пов'язані з цією темою. Я хотів би нагадати, що практично аналогічний законопроект, який пройшов у нас комітет і який продовжує мораторій, у нас є під авторством пана Підлісецького. Я не пам'ятаю, хто там ще автор.

_____. (не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, у нас... Ми його розглядали на комітеті. У нас до першого читання, якщо я не помиляюсь, ми його проголосували на засіданні комітету. І наскільки я пам'ятаю, він у нас є в залі. І у нас появилось ще 2 законопроекти: один, про який тільки що сказала пана Вікторія, і, наскільки я

знаю, ще є один законопроект, який пов'язаний з сонцем і який пов'язаний там з іншими категоріями споживачів. Я думаю, що буде абсолютно правильно, якщо ми прийнемо зараз рішення на слідуючому засіданні комітету ще раз повернутися до законопроекту, який ми голосували, повернутися, розглянути законопроект пані Тетяни, і розглянути ще один законопроект, який є зареєстрований, і в комплексі прийняти рішення по цій темі. Я думаю, що позиція, принаймні сподіваюсь, що позиція більшості членів комітету, вона зрозуміла. І на слідуючому засіданні комітету ми будемо мати можливість її прийняти і проголосувати. Добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте прийнемо, що обов'язково буде на слідуючому засіданні комітету. Я, чесно кажучи, чисто механічно його зняв тільки у зв'язку з тим, що в нас фонд енергоефективності добавився. І для того, щоб ми утримались в рамках 2-часового регламенту, який у нас є в конференц-залі на сьогоднішній день. Домовились?

Тобто тоді, секретаріат, будь ласка, зафіксуйте, що на слідуючому засіданні комітету ми розглядаємо 3 законопроекти, які пов'язані з сонячною енергетикою. О'кей?

Ще якісь є зауваження?

Можемо перейти до обговорення чи до початку роботи?

Тоді я пана Копача запрошую до слова.

КОПАЧ Я. ...Пан Домбровський. І я зразу переходжу на англійську, тому що більше українською, на жаль, говорити не можу.

Дякую за запрошення. Це, дійсно, гарна традиція, тепер кожного року у мене оця презентація, наш звіт про впровадження. І ми розпочали цю традицію в Енергоспільності разом з Україною, в Енергетичному Співтоваристві разом з Україною. І я думаю, що це вже четвертий раз, якщо я не помиляюся.

Енергоспівтовариство, ви коротко сказали, стало іншим після того, як Україна стала членом в 2011-му році. І ми багато часу тепер проводимо над роботою по Україні. І думаю, що ми певні позитивні зміни привнесли в Україну. Але, на жаль, ще дуже багато потрібно робити, і дозвольте мені коротенько пройти по нашому звіту по Україні.

Тут ви бачите загальний опис законодавчих рамок в Енергоспівтоваристві, там не тільки газ, електроенергія, ми говоримо про сім директив по довкіллю, минулого тижня чотири нових були прийняті на Раді Міністрів, деякі стають вже... тепер ми стаємо вже не тільки Енергоспівтовариством, а і Співтовариством по питанням енергетичним і довкілля. Тобто наступного разу, можливо ми вже будемо запрошені як от таке співтовариство. Там багато різних питань розглядається.

Якщо ми перейдемо до наступного слайду, то тут ви бачите, як виглядає обкладинка нашого щорічного звіту, декілька... Це наш центральний щорічний звіт. Україна гарно тут представлена в цьому гнізді, починаючи з Криму. І головні, я спробую представити вам головні такі висновки.

Ця ситуація, якщо ви перемикнете на наступний слайд, отак воно виглядає в Енергоспівтоваристві. Ви бачите огляд імплементації. Це не тільки транспонування, тобто прийняття законів, але справжнє використання цього нового законодавства в країні. Синім – це електроенергія, жовтим – газ, зелене – це енергоефективність та відновлювальні джерела, а темно-синє – це нафта. І бачите, що в порівнянні з іншими країнами, Україна не дуже гарно позиціонована, тільки Боснія та Герцеговина має нижчі показники по імплементації. А Україна гарно виконує реформи по газовому ринку, впроваджує реформи, а по багатьом іншим питанням відстає дуже сильно.

Далі наступний слайд. Воно виглядає дуже складно, але ви можете побачити, ну, ви можете вивчати це, тільки коли воно на папері, тому що так воно не дуже зрозуміло, погано видно, але це радар показників імплементації. Україна має червоний колір, і можете бачити, що Україна, тут

23 показники, яким чином певні речі виконуються в різних країнах, включно з Україною. Ви бачите, що Україна гарно імплементує, тут гарно показано по статистиці, досить гарно по реалізації реформ в газовому секторі, але відстає дуже сильно по реформам в електроринку, по запасам нафти майже нічого не відбувалося, по енергоефективності також, мені здається, дуже сильно відстає.

Тепер я коротко пройду по різних секторам. Перший - це, звичайно, електроенергія. Ви обговорюєте новий Закон по ринку електроенергії, який би відповідав Третьому пакету, і це є зобов'язанням України, і я сподіваюся, що його буде дуже скоро прийнято. Проблема в Україні пов'язана з тим, що все в секторі електроенергії регульовано, немає жодного, немає ринку, все купується енергоринком. Аукціони транскордонні не прозорі, майже завжди одна компанія виграє, навіть в цьому маленькому сегменті, де могла би бути якась конкуренція, тому що є так званий "бурштиновий острів", який синхронізується з іншими країнами Європи, фактично навіть там немає ніякої конкуренції на ринку. І є Закон по ринку електроенергії, який було прийнято ще в 2013 році, але жодного вторинного законодавства з грудня 2013 року не було прийнято на основі того закону. І тому реформа фактично не існує, незважаючи на те, що реформу було прийнято. І тому я думаю, що новий закон, який буде відповідати Третьому пакету, буде прийнято або в листопаді, або взагалі в цьому році, і тоді вторинне законодавство, яке передбачає досить довгий перехідний період, так щоб не було шоків.

Деякий період перехідний до 2020 року передбачається, тобто в електроенергії в цьому ринку майже нічого не робили.

Якщо перейти до наступного слайду, тут йдеться про газ, реформа газового ринку, вона транспонувалася, успішно закон було прийнято, дуже багато вторинного законодавства було прийнято. Але декілька дуже важливих речей не вистачає.

Перше – це те, що реформа дистрибуційного тарифу, це все ще не вирішено, енергорегулятор це прийнято, а міністр юстиції не дозволили

опублікувати, і воно все ще знаходиться десь, ну не знаю, в якому міністерстві, десь воно знаходиться.

Далі. Дуже важлива частина цієї реформи – це "Нафтогаз", розукрупнення "Нафтогазу". І це відбулося деякий час тому, мало відбутися деякий час тому. Уряд прийняв резолюцію Кабміну 1 липня, на початку липня. І ця резолюція, її не виконували, потім якісь зміни з'явилися "Укртрансгазу", був спочатку виведений, потім знову введений, а тепер є три підгрупи створені, вони весь час збираються, ми отримуємо все нові і нові матеріали, і вони завжди українською мовою, кожен день це, і це дуже багато. Завтра велика делегація з різних українських органів влади приїде до Відня, і ми будемо цілий день зустрічатися з 9 ранку до 8 вечора. І я сподіваюся, що ми спробуємо всі ці речі знову вирішувати. І дуже важливо це сказати в парламенті, що ніякого розукрупнення. Те, що відбувається, це дуже важливий елемент для успішної оборони, для захисту України в Стокгольмському арбітражу. Без реалізації розукрупнення "Нафтогазу", без поваги до Третього енергопакету Україна в Стокгольмі може дуже легко програти справу. Я не знаю, чи дійсно всі знають, наскільки це важливо, тому що "Газпром", їх ключовий елемент - той, що Україна не поважає Третій енергопакет, а те, що тепер, ну, десь дещо правда. З іншого боку, ми захищаємо, тому що секретаріат Енергоспівтовариства залучений до цього Стокгольмському арбітражу. І якщо це не так, то реформа успішно проходить, але є завжди якісь затримки, і вони такого операційного плану, це ми намагаємося сказати. Але якщо це буде продовжуватися, то ми можемо розпочати вже процедуру проти України, і це буде дуже важливим аргументом, який можна використати проти "Нафтогазу" у Стокгольмі.

Я не хочу, щоби ми дійшли до того моменту, але хочу просто попередити всіх важливих учасників цього процесу, наскільки це важливо, щоб Україна дійсно імплементувала Третій енергопакет по сектору газу для того, щоб бути сильною в Стокгольмському арбітражі.

Наступний слайд, він про енергорегулятора. І в цьому звіті, який ви бачите на восьмій сторінці, який я тут всім роздав, це про важливість виконання зобов'язань щодо енергорегулятора. І дуже важливо, щоб український енергорегулятор був, стояв в одному ряду з трьома іншими. Він вважається найгіршим серед трьох інших учасників цього процесу. Хоча закон був прийнятий, але він ще не підписаний Президентом. Дуже добре, що він був прийнятий, але дуже необхідно, щоб він таки вступив в дію, бо "гарна ложка до обіду". І регулятор повинен розпочати, сподіваюся, дуже скоро свою повноцінну роботу після прийняття закону. Бо досі законодавство, яке існувало щодо нього, воно не узгоджувалося з тими зобов'язаннями, які Україна має щодо Третього енергопакету.

Наступний слайд - це про транспозицію законодавства. І я тут перелічую ті директиви, які складають головну, базову канву нашого Третього енергопакету. І ви бачите, що є деякі країни, які відстають від цього, наприклад, Словачія, Польща, Угорщина відстають щодо в інтерконекторах, дехто відстає, як наприклад Угорщина, в електричних зобов'язаннях тощо.

Наступний слайд - це щодо вугільних зобов'язань. І тут є суперечка, хто має відповідати: Міністерство енергетики та вугільної промисловості, Мінекономіки. І пан Мосійченко в Мінекономіки відповідає за резерви, а Міністерство вугільної промисловості отримало певний грант, і тепер вони вирішують, хто ж відповідає за розробку законопроекту. Мені здається, була така пропозиція, що Кабмін призначить Мінекономіки, щоб воно відповідало за цей державний резерв, тому що, я так розумію, вони найбільше зацікавлені в цій реформі, а Міністерство вугільної промисловості воно не дуже в цьому зацікавлене. Зрештою це треба зробити, ключова дилема, яку тут треба подолати. Тобто всі чекають технічної допомоги, але ми б хотіли, щоб Україна визначилася щодо концепції: чи будуть нафтові резерви належати державі, чи вони будуть контрольовані державою, але будуть у приватних власників. І перш ніж Україна з цим не визначиться, неможливо почати

писати законопроект, тому що все залежить від цього рішення. І перше – треба все ж таки визначитися, хто ж буде відповідати за написання цього законопроекту. Я кожного року про це кажу і навіть у парламенті, але, на жаль, поки що нічого не змінилося.

Цей слайд говорить про відновлення джерела енергії, про Директиву щодо відновлювальних джерел. Ви маєте таку певну систему і навіть законопроекти, які дуже це підтримують. Але тут повстали нові виклики перед Україною. Нині ваш стимулюючий тариф, субсидія на виробництво відновлювальних джерел, воно в законодавстві. Це дивна ситуація, тому що в жодній країні це не вмонтовано в законодавство. Є якась просто постанова, тобто підзаконний акт, тому що... Чому це важливо? Тому що ціна на технології, вона весь час підвищується. І всі інвестори, які в це вкладаються, вони в будь-якому випадку отримують дохід. Наприклад, в вашому законі стимулюючий тариф від турбінних... Ну, давайте сонячні батареї. 150, починається зі 150 кіловат-годин, а... 150 євро на 1 мегават, а в Німеччині – рівно половина, 75. І хоча в Україні, наприклад, в Одесі набагато більше енергії сонця, ніж у Мюнхені в Німеччині, і єдине, що ще дорожче в Україні, - це ціна ще й на вітер. Тобто стимулюючий тариф Україна платить набагато вищий, ніж будь-де у Європі.

Щоби ми запропонували? Звичайно, це ваша справа, але ми пропонуємо подивитися на Чеську Республіку, на Іспанію, частково на Італію. В них дуже високі субсидії, вони залучили дуже багато інвесторів, а потім у них виникли величезні проблеми, тому що вони тепер витрачають надто багато на відновлювальну енергетику. І тепер вони почали ретроактивно зменшувати ці субсидії, що суперечить Конституції. Тому що не можна повертати назад.

В Україні рівень інвестицій все ще не такий високий, щоб він міг загрожувати країні банкрутством, як в інших країнах. Це було би дуже великим перебільшенням, таке сказати. Але я пропоную на даному етапі перебудувати підтримку відновлюваних джерел, щоб зробити її більш

обґрунтованою і відповідною. Але загалом розвиток відновлювальної енергетики дуже добрий, але можна його робити трохи дешевше.

Наступний слайд, будь ласка. Це про енергоефективність. Енергоефективність - вона завжди "зелена", так би скажімо, вічно зелена. І я це завжди кажу, тому що Україна не надто добре дає собі раду з цим, із дотриманням зобов'язань щодо енергоефективності згідно з Третім енергопакетом. І не вистачає цілих шматів у законодавстві, і особливо Закон про впровадження Директиви про енергоефективність будинків вже в стадії проходження. Далі: Закон про комерційний облік, як я знаю, вже на виході, принаймні в першому читанні. І Закон про енергоефективність, такий загальний, який вже розроблений певний час тому. Мені здається, ще навіть на стадії консультацій не пройшов. І тут ви знову відстаєте від графіків, які пропонувані директивами з цих питань. Стара директива, яка все ще існує, але вона припинить існування в березні, - це Директива про енергетичні послуги, вона ніколи не транспонувалася в українське законодавство, План заходів з енергоефективності був прийнятий в листопаді минулого року. Але інші положення цієї директиви екстрапольовані в українське законодавство. Але буде новий закон, Закон про енергоефективність, який буде більш глибоким, більш всеохопним, більш амбітним, і він зараз виходить в стадію консультацій. І Закон щодо маркування енергетичної продукції, я розумію, що він досить вдало транспонує відповідну директиву.

Наступне – це буде про довкілля. В Енергоспівтоваристві у нас є багато директив про довкілля, які становлять... І найбільша проблема в Україні зараз – це з впровадженням Директиви про обмеження сірки у паливах, треба було до 2012 року ввести в законодавство, це було відкладено до 2017 року, і на минулому тижні було визнано, що Україна порушує цей договір. І були такі сподівання, що заходи певні будуть введені наступного року. Але поки що документи з цього приводу не прийняті. Тут бачимо на цьому слайді певну статистику, що дещо було все-таки транспоновано і щодо статистики запроваджено дуже корисно, належним чином. Ваші статистичні офіси дуже

добре працюють, співпрацюють з євроінститутами і згідно стандартів Євростату. І я мушу сказати, все дуже тут добре зі статистикою.

І оцей, останній, слайд присвячений майбутньому. Я тут стрибаю з одного слайду до іншого, бо їх трохи забагато, але, якщо дозволите, я скажу просто пару слів про наступне.

Минулого тижня ми оговорювали нові директиви в сфері довкілля. Ваш новий міністр довкілля дуже рішуче налаштований на реформи. Пан Семерак досить амбітно ставиться до транспонування довкільних положень, так би сказати, Третього енергопакету. З початку наступного року ми почнемо оговорювати спеціальні доповнення, спеціальні зміни до Третього енерго... Угоди Третього енергопакету в сфері довкілля.

Минулого тижня Грузія увійшла як одна із країн-підписантів. Тепер у нас 9 країн-підписантів. І я також дуже задоволений, що ми таки переконали Білорусь подати заявку на участь в якості спостерігача. Вони не збираються поки що бути членами, тому що їх партнери в Москві можуть дуже розлютитися. Але вони навіть цей крок, щоби бути державою-спостерігачем, для них це величезний крок. І сподіваюся, що, можливо, якось в кінцевому рахунку ми збільшимо кількість наших країн в нашій родині.

Дуже дякую за увагу. І готовий на питання відповідати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний пане Копачу.

Будь ласка, колеги, у нас є 10 хвилин на запитання. Будь ласка, пан Підлісецький.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Дякую, пане Копачу.

У мене дуже коротке запитання про період переходу до Закону "Про ринок електроенергії". Ви знаєте, ми очікували цей закон рік тому, але рік пройшов, і тому я пропоную в доповненнях, змінах ввести зміну в період перехідний: перенести на один рік. Чи це нормально, з вашої точки зору, щоб фінальна імплементація, як це було на початку в законі (там було 1 січня

2019 року), а тепер технічно ми поставимо 1 січня 2020 року, а було 1 січня 2019-го. Що ви про це думаєте? Тому що нам потрібен період цей перехідний, і ми не хочемо затримувати, але досить багато потрібно ще всього зробити.

_____. Мікрофон.

КОПАЧ Я. По-перше, ну це така дуже неприємна ситуація, тому що ці терміни, вони приймаються нашою Радою Міністрів. Я бюрократ секретаріату, і я не маю влади, не маю повноважень обговорювати ці строки з вами. Але, звичайно, єдине, що ми можемо, ми можемо не розпочати процедуру порушення, тому що є ця затримка. Якщо ми обговорюємо це, погоджуємося з країною щодо пізніших строків, то ми виконуємо свої обіцянки - і ми не починаємо цю процедуру про порушення умов. І я трошки не певний в тому, чи можна обговорювати ці строки, які так далеко стоять від перших, що це має бути не перше січня 2019-го, а 2020-го.

Далі. Я хочу сказати, що ми маємо разом з українськими зацікавленими сторонами на це дивитися. Ми не можемо цю дискусію завершити тут, в цьому місці. І те, що можна зробити. Звичайно, ми розуміємо, що потрібен якийсь перехідний період, але давайте обговоримо це знову, можливо, в рамках вашої робочої групи, яку ви очолюєте. І побачимо, що можна робити.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Дякую, пане Копач за вашу презентацію. Я буду говорити англійською.

Коли ми говорили і зрозуміли, що йде затримка, то мінімальний термін по сценарію найкращому – це те, що це буде перші десять днів листопада. Це означає, що нам потрібно додаткові півроку. Якщо ми побачимо, і я розумію, що початок – це друге читання, потім підписує Президент, а нам потрібен додатковий час, можливо, десь ще рік. І тому я підтримую пана Підлісецького, тому що ми як зацікавлена сторона, ми маємо завершити

вторинне законодавство. Ви маєте розуміти, що нам потрібен буде цілий рік для того.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Наталя.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Пане Копач, ви говорили у вашому звіті, що є проблема, ми знаємо, по схемі підтримки відновлювальних джерел. І, з одного боку, ми, а попередній парламент, вони взяли великі зобов'язання, нам потрібно субсидіювати включно з сонячними батареями. Але, з іншого боку, ми розуміємо: коли ця сфера буде розвиватися, то перед нами постане проблема в якийсь момент, що частина відновлювальної енергії буде збільшуватися, і тому нам потрібно почати думати про те, яким чином змінити систему, для того щоб вона була більш такою стабільною, щоб уникати ситуації, як у Великобританії, у Іспанії, у Німеччині, коли вони просто скорочують, це приховані тарифи. Щоб це не призвело до..., враховуючи нестабільність, нашу політичну ситуацію, інвестори не вірять, що ми не змінимо правил. Але вони думають, що все буде продовжуватися до 2030 року. В приватній бесіді я про це чула. Я думаю, що, можливо, з вашою допомогою нам потрібно подумати, як це зробити більш таким стабільним, об'єднати найкращі європейські стратегії і реалізувати, можливо, подумати, що ми можемо зробити, і подумати, яким чином це впроваджувати. А як ви можете підтримати цей процес тут, в Україні?

КОПАЧ Я. Дякую за це запитання.

Я дуже радий, що ви його підняли. Я також обговорював з деякими інвесторами, вони до нас у Відні звертаються, питають, вони бачать, що ситуація, або цей стимулюючий тариф, він такий високий, що він не може дуже довго продовжуватись, він занадто красивий, так би мовити, занадто гарний, щоб довго це продовжувалося. Тому можна порекомендувати інвесторам, щоб вони були більш реалістичними. І тоді, звичайно, ви маєте

адаптувати вашу схему субсидій таким чином, щоб це відповідало новим положенням, які опубліковані комісією, і тепер вони є обов'язковими і з боку Енергоспівтовариства. Це означає, що виробники відновлювальних джерел, вони будуть мати відповідальність таку, балансуючу, з часу, з 2019 року, коли з'явиться ринок внутрішнього ... і субсидії, тоді це дуже важливо, вони будуть залежати від тендера, де результатом цього тендеру буде пропозиція, найдешевша пропозиція.

Тепер те, що робить Німеччина, Великобританія, Данія, коли вони говорять, що ми пропонуємо стимулюючий тариф. Це не означає, що ми пропонуємо 150 євро за мегават-годину. А вони говорять, що ми пропонуємо до 80-ти, скажімо. А хто питає меншого, і тоді хтось говорить: "Ну добре, 78". Хтось каже 75, хтось – 76. І найдешевший виграє. І це дуже нейтральний такий, справедливий механізм, який дає найнижчу субсидію інвестору. І тоді ви повинні гарантувати якимось чином це, інакше не буде довіри. І це буде дешево, і це, я вважаю, переконає інвестора, що це нормальна система, яка може діяти довгий час. Якщо ви занадто багато запропонуєте, то пізніше чи раніше, але виникнуть проблеми. Звичайно, можна ці всі проблеми долати з довірою до інвестиційного клімату в Україні. Але я думаю, що це, дійсно, буде дуже... допоможе вам сильно. І ми можемо допомогти в тому, щоби розробити таке законодавство, це не проблема. Ми будемо раді навіть це робити, але, звичайно, повинна бути політична воля, щоби його прийняти.

Маю вам сказати, що не всі дуже раді цим тарифам. Існуючі інвестори хочуть, щоб залишилася ситуація, яка є, навіть міжнародні банки, які щасливі від тої ситуації, яка існує, вони не хочуть змін. Але Україна не може собі дозволити мати таку модель довгий час.

БЄЛЬКОВА О.В. Дякую, пане Копач за те, що ви дуже гарно відповідаєте на важкі запитання. А я хочу також сказати про деякі питання: відновлювальні джерела – це одне з них. Зі свого боку, у мене є декілька запитань, але я хочу попросити, щоб ви нам надали додаткову інформацію.

Перше: по розукрупненню. Ви досить прямо говорили, що Україна не виконує свої зобов'язань, якщо говорити про робочий план по розукрупненню. Якщо ви можете, будь ласка, конкретизуйте в листі або в чомусь, я не хочу якусь роботу вам додавати, але деякі з нас не знають, що відбувається, і ми не знаємо, чого очікують, тому що ми не є частиною цих переговорів, але для багатьох із нас це важливо.

Друге питання – це запаси нафти. Я дуже здивована, що це питання, дуже багато є людей в комітеті, які хотіли б взяти участь і вести цей процес, але тут є дилема між Державним фондом запасів або приватним. Я думаю, що у вас є певні моделі. Можливо, ви нам дасте якісь рекомендації по тому, як це робиться в інших країнах. Якщо у вас є рекомендації для України, то це буде дуже гарно, якщо у вас є якийсь документ з цього приводу.

І нарешті по відновлювальним джерелам. Ви досить добре знаєте політичну ситуацію, тут є інвестори, які є потенційні інвестори, і очевидне лобі, яке підтримує відновлювальні. Ми всі за відновлювальні, але це світовий тренд, коли ми переходимо від стимулюючого тарифу до схеми аукціонів. Можливо, є якісь гарні приклади в Європі, які б ви рекомендували нам як перехідний період, коли ми можемо цю індустрію підтримувати, але бути дуже ефективними з нашим державним бюджетом. Тому що мене це непокоїть, яким чином ми будемо рухатись вперед, не порушуючи наших зобов'язань, але також і щоб це все було розумно в плані тарифів.

КОПАЧ Я. Дякую. Дякую, Ольго, за це запитання.

Говорячи про відновлювальні, я не буду повторювати, я вже сказав. Зобов'язання України - досягнути 11 відсотків відновлювальних до 2020 року. Як це ви будете робити, це вам вирішувати. Все, що я вам казав, - це тільки рекомендації, вам не потрібно змінювати нічого. Але, я думаю, було би непогано, щоб це було більш стабільно і більш таким, щоб воно на довгий час залишалось.

Якщо говорити про нафтові запаси, то ми надамо все, що у нас є. Є країни, які організували це один шляхом, є інші, які іншим шляхом це організували, в Енергоспівтоваристві. Нафтові країни, які мають державні запаси, - це Сербія, Чорногорія, Македонія, Албанія. Але є країни... директива дозволяє і те, і те. І, знову-таки, вам вирішувати, але ви маєте вирішувати, і тоді ви отримаєте всіляку технічну допомогу. Але, по-перше, вам потрібно обрати.

Говорячи про розукрупнення, можливо, дуже коротко. Перший крок по розукрупненню було погоджено під час довгої дискусії з урядом, з "Нафтогазом", з донорами, що Україна організує, ставить нового оператора з системою передачі, яка буде компанією більш-менш на папері. І це буде зроблено до 1 вересня. Цього поки не сталося, але це десь у процесі. І "Нафтогаз" розпочне внутрішню підготовку до того, яким чином організувати підрозділ, або майбутній якийсь підрозділ, який потім перетвориться в цього оператора. Але "Нафтогаз" поки що не розпочав цього процесу, вони, ну, не дуже зацікавлені в тому, щоби це робити. І ніхто серед усіх зацікавлених сторін ніхто не сповнений ентузіазму з приводу розукрупнення, ми в секретаріаті більш всіх підштовхуємо. Але дуже важливо це, тому що через Стокгольм через майбутні інвестиції, через те, щоб організувати справжній газовий ринок в Україні, це дуже важливо через українських споживачів.

І що відбулося? Що відбувається? Оцей термін, про який б було погоджено, дуже багато було переговорів, це термін не виконано. Але раптом менеджмент "Укртрансгазу" має призначатися напряму Міністерством економіки. Ви знаєте те, що це не проти розукрупнення, але це крок в бік. Воно нічого спільного не має з розукрупненням. І ми бачили це як додатковий... внутрішня якась гра в усьому цьому процесі, а це не допомагає процесу розукрупнення. І ми це опротестували навіть. І ви знаєте, який був результат – указ було випущено і все було передано на рівень Кабміну. А тепер три робочі групи були організовані. Але тепер справжні внутрішні

дебати проходять в Україні про те, що розпочалося розукрупнення і є дуже багато ідей, яким чином це потрібно робити, коли. Але, по-перше, у нас є закони, пізніше у нас указ Кабміну був. І тепер є дуже багато опозиції проти цього наказу з початку липня. І весь час ми наполягаємо на тому, щоб ви поважали наказ Кабміну, і ми сподіваємося, що ми будемо це проштовхувати, але я не певен на 100 відсотків. Є дуже багато речей, я тепер не можу забагато часу витратити на те, щоб це все пояснювати, але знову-таки я був би оптимістом. Завтра у нас дуже інтенсивна зустріч із зацікавленими сторонами України: з "Нафтогазом", Президентською Адміністрацією, "Укртрансгазом". І я сподіваюся, що ми цей процес скеруємо правильно, я сподіваюся на це.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Дякую, пане Копач, за презентацію. Дякую дуже за всю ту допомогу, яку ви нашому комітету і нашій країні надаєте. Я маю два запитання і два коментарі.

Для того, щоб продовжити ту тему, яку підняла Ольга про розукрупнення, я сподіваюся, що ви знаєте, що коли ми приймали Закон про ринок газу, ми не стільки думали про розукрупнення "Нафтогазу", скільки про розукрупнення облгазів, тих самих підприємств, які постачають домогосподарствам. І ми сподівалися, що оця функція газопостачання буде розукрупнена і привнесе конкуренцію у цей сектор, щоб люди могли нарешті обирати свого постачального. Юридично, так, у нас є зараз дві різні компанії під облгазами в кожному регіоні, але фактично власник там один і той самий. У вас в Енерготоваристві є така концепція кінцевого власника з точки зору розукрупнення. Але те досягнення, яке ми отримали в реальності, це зовсім не те, на що ми розраховували, підписуючи всі папери. Тобто на папері все ніби виглядає дуже добре, а в реальності ніякого розукрупнення не відбулося. Давайте сядемо разом, подумаємо, як забезпечити, щоби філософія того законопроекту, який ми прийняли, щоб вона реально

втілилася, щоби ми мали би ринок-ринок, на якому зможуть обирати домогосподарства.

І ще хочу сказати, що ми досі маємо ситуацію, коли активи державності власності, високотискові газопроводи, вони знов-таки монополізовані облгазами, вони залишаються під повним контролем держави. І це ще одне питання, яке варто сісти разом, обговорити, поєднавши це в одному пакеті. Тому що зараз зареєстрований один законопроект, який пропонує певне рішення, але воно явно не ідеальне. І під час обговорень цього законопроекту, коли ми говорили, що тут держава має вирішувати, як підтримувати ці активи, забезпечувати їх робочий стан. Але треба добре подумати, що має належати державі, а що не треба, щоб належало, залишено державі. Тобто треба вирішити, що під контролем і поза контролем держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, я... Юлій Якович, я зрозумів...

(Загальна дискусія)

ВОЙЦІЦЬКА В.М. І останнє: про нафтові резерви. Сподіваюся, що ви знайдете...

Два речення, я завершу.

Я сподіваюся, що ви в нашому комітеті отримаєте повну підтримку в питанні нафтових резервів. І якщо ви маєте, приймаєте волонтерів, то я можу виступити таким волонтером від комітету, щоб повести цей процес, очолити цей процес в нашому комітеті, щодо нафти.

Оскільки ми не уряд, то ми набагато гнучкіші, і ми будемо більш продуктивно працювати. Ви знаєте, яку роботу швидко й гнучко провела Ольга щодо Закону про регулятора. І концепція одразу була викладена у комітеті, і одразу пішло досить успішно.

КОПАЧ Я. Дуже дякую, пані Войціцька.

Вітаю Ольгу, і дякую за ті... або краще всім трьом вам за вашу роботу, тому що ви просто окраса цього комітету. І дякую за те питання, яке ви тільки що підняли. Пан Домбровський сказав, що маємо дотримуватися в рамках дискусій, і я не буду виходити за її межі. Але я подумаю над вашою пропозицією, буду тримати її в голові, як поліпшити ситуацію в цьому секторі, про який ви сказали, яка випала із зони уваги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання і один короткий коментар на завершення.

Запитання моє слідує. Йде Стокгольм, і наскільки, ви вважаєте, що Стокгольмський арбітраж не дає можливості або переносить процес анбандлінгу "Нафтогазу"? Тому що в нас зараз появляється така думка: давайте хай завершиться Стокгольм, а потім будемо уже приступати до серйозної роботи по корпоратизації і по анбандлінгу. Насільки Стокгольм сьогодні, з вашої точки зору, не дозволяє нам швидко робити, виконувати ті зобов'язання, які ми повинні виконувати в рамках Третього енергетичного пакету?

КОПАЧ Я. Дякую за це запитання. Дуже добре прояснити ці всі речі. Розукрупнення – це не те, що відбудеться за один день, це довгий процес. Україна повинна розпочати цей процес зараз. Яка річ може почекати до кінця Стокгольмського арбітражу - це передача газопроводів, які ідуть в напрямку зі Сходу на Захід новому оператору системи розподілу, який запрацює.

Тому що існуючий контракт між "Нафтогазом" і "Газпромом" передбачає, що "Нафтогаз" має контроль над цими нафтопроводами. І якщо "Нафтогаз" передасть ці проводи від "Нафтогазу" іншій компанії, то "Газпром" скаже: це вже кінець. І він не повинен більше цю суперечку... і це те, чого нам не дає зробити Стокгольмський арбітраж. Але все решту маємо зробити до Стокгольмського арбітражу наступного місяця. І треба... поки що оператор новий тільки на папері є. Багато організаційних питань, процедура в самому "Нафтогазі" повинна вирішити, які активи, які люди будуть

передаватися новій компанії. ІТ-система, треба створити її від початку, треба створити, вирішити багато організаційних питань, для того щоб створити нового оператора системи розподілу. З цим не треба чекати до завершення Стокгольмського арбітражу. Ми пропонували це таким чином, щоб газові, ті газопроводи, які не залучені в транспортування газу зі сходу на захід, які не залучені в контракт з "Газпромом" і які... вони би вже передавалися цьому оператору. І, наприклад, від Києва до Дніпропетровська - це не транзит зі сходу на захід, наприклад, такі газопроводи можуть бути вже передані зараз, сьогодні цьому новому оператору. Але я повинен сказати, що немає дуже багато бажання в середині поточного оператора системи це зробити. Це, я гадаю, достатньо ілюструє, що може почекати, а що треба робити терміново.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине, хотів би відреагувати на одну позицію, з якою я, в принципі, погоджуюсь, що далеко не всі норми, скажімо, регуляції українського енергетичного ринку в частині, наприклад, відновлювальних, потрібно було би прописувати в українському законодавстві, а можна було б регулювати іншими нормативними документами, наприклад рішеннями уряду. Я погоджуюсь, що це могло би бути. Але, разом з тим, я хочу нагадати наш спільний досвід, коли ми разом з паном Янезем обговорювали в першому читанні Закон "Про ринок природного газу", і коли ми хотіли норму про страховий запас прописати в законі, але позиція наших партнерів з Європейського Енергетичного Співтовариства була, що це все-таки повноваження уряду, і давайте залишимо, передамо ці повноваження уряду. Після прийняття такого законопроекту уряд прийняв норму 100 відсотків, якщо ви...

_____. Спочатку було 200

ГОЛОВУЮЧИЙ. А потім... я 200 не пам'ятаю, 100 точно пам'ятаю, а потім зменшили до 50. І тільки декілька тижнів тому, дякуючи знову ж таки

роботі комітету, нам вдалося проголосувати законопроект, щоб страховий запас був не більше 10 відсотків. Тобто тут є певні інструменти, які ми змушені використовувати для того, щоб захистити якісь зрозумілі стабільні правила гри, які волонтаристично неможна їх міняти, ну не в залежності від того, про яку державну інституцію ми говоримо.

Але разом з тим, завершуючи, я хочу пану Копачу ще раз щиро подякувати, всій команді Енергетичного Співтовариства. Можу тільки підтвердити, що вони наші справжні партнери, справжні друзі, вони вкладають дуже багато зусиль, енергії і можливостей для того, щоб допомогти модернізувати і реформувати енергетичний сектор України. З іншої сторони, я також можу сказати, що реформа енергетичної галузі – це все-таки в якійсь мірі політичні можливості українського парламенту, які не завжди співпадають з можливостями комітету. Нам на багато легше і швидше ми голосуємо, приймаємо законопроекти в рамках комітету, ніж знаходяться якісь консенсусні 226 голосів в українському парламенті. Тому я щиро дякую, пане Копач, за участь. Прошу вас залишитися, тому що зараз друга дуже важлива тема, яка стосується цілої галузі стратегії енергоефективності.

І я із задоволенням хочу запросити до слова віце-прем'єр-міністра України Геннадія Зубка. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Дякую, Олександрє Георгійовичу. Дякую, шановні колеги.

Юлій Якович, я буду говорити українською мовою, так що буде трошки простіше.

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

ЗУБКО Г.Г. Шановний пане Копач, ну я б хотів би Юлія Яковича представити, бо він працював віце-прем'єром з паливно-енергетичного

комплексу, а потім працював ще й керівником Торгової місії при посольстві Сполучених Штатів, дуже довго.

ІОФФЕ Ю.Я. В ссылке був.

ЗУБКО Г.Г. Да, в ссылке.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваша ссылка удалась.

ЗУБКО Г.Г. От, але я вам скажу, що дуже важливе питання. Я б хотів зараз говорити не тільки про презентацію самого закону, про Фонд енергоефективності. Чому? Тому що це, в принципі, така, знаєте, структурна схема, як він буде працювати. Це, в принципі, обговорення всього ринку енергоефективності, який ми готували спільно. Спільно саме з депутатським корпусом, і ми продовжуємо далі співпрацювати. Тут нам допомагає енергетичне співтовариство, тут нам допомагають наші міжнародні фінансові організації. Чому для нас це важливо? Тому що на сьогоднішній день, коли ми формуємо бюджет, і ми розуміємо, що пріоритети є і національна безпека, і інші речі, то саме нам дуже важливо, щоб той інструмент, який створюється сьогодні, і я вважаю, можливо, підтримується, буде підтриманий Верховною Радою, він буде ще й підтриманий фінансово нашими міжнародними партнерами. Про це я скажу трошки пізніше.

Але я б хотів взагалі зараз проговорити саме про енергоефективність в цілому. Вона дуже серйозно оцифрована, да, у нас є конкретна мета, що ми хочемо добитися за 8 років. І в принципі, ця мета, вона варта того, щоб об'єднати практично все суспільство, всі українські родини, всіх експертів, всі енергосервісні компанії, енергоаудиторів, депутатський корпус, законодавчу, виконавчу владу. І тому ця мета, вона стає дуже простою: нам потрібно просто добитися того, щоб ми зменшили своє споживання до 11, на 11 мільярдів кубів газу. Сьогодні споживає практично житловий сектор...

Юлій Якович, я б дуже хотів, щоб "Опозиційний блок" підтримав цей законопроект, всі законопроекти, які стосуються енергоефективності. Я думаю, що я пройду саме по всім фракціям для того, щоб ми проговорили ці речі. Я думаю, що вони важливі сьогодні для кожного представника народу, який сьогодні є в парламенті.

Тому от безпосередньо, от ми бачимо сьогодні, які втрати сьогодні є в нас в кубках газу, які втрачаються не тільки на опалення, вони втрачаються ще й в тих теплопостачальних підприємствах. І, до речі, зараз от під цей час розглядається Закон 5273 з приводу реструктуризації боргів теплопостачальних підприємств, який також є важливим. І я думаю, що на протязі п'яти років реструктуризація дозволить оздоровити фінансово цю галузь. І саме головне, оце та мета, яку ми ставимо перед собою як уряд і як українське суспільство. Тому якщо казати, яким чином добитися цієї мети, не можна говорити тільки про один закон або тільки про 27-у або 31 Директиву. І тому ми кажемо про те, що для того, щоби знайти того власника, який буде відповідальним, який повинен впроваджувати, який повинен бути кінцевим бенефіціаром цих всіх законів, нам потрібно було, в першу чергу, в минулому році, тут я дякую Альоні Валеріївні Бабак, яка була таким дуже потужним, так сказати, провайдером цього закону, 417-й, який ми прийняли і який сьогодні дає нам можливість говорити про те, що не тільки з ОСББ, а і ще з тими людьми, які спільно прийняли рішення про управління своїм будинком, для того щоб дати їм можливість взагалі скористатися послугами з енергоефективності.

Також ми кажемо про те, що, крім 240 тисяч домогосподарств, які є в багатоповерхівках, є 6,5 мільйонів домогосподарств, які є в приватних будинках, які також сьогодні потребують впровадження заходів енергоефективності і зменшення споживання. 417-й закон вже показав свою таку, знаєте, потужність, люди сьогодні провели конкурси, вони до 1 липня практично чекали те, що будуть, крім того, затверджені конкурсні умови, буде ще також прийнятий типовий договір.

Але на сьогоднішній день, я переходжу, і хотів би показати, що наступний закон, який сьогодні чекає другого читання в парламенті, про житлово-комунальні послуги, він також є важливим, який відкриває практично ті договірні відносини між споживачем і надавачем послуг, який чітко розграничує відповідальність кожного суб'єкту ринку і, саме головне, дає можливість тим відповідальним співвласникам приймати рішення і мати відповідні договірні відносини між індивідуальними споживачами багатоповерхів... споживачами, які проживають в багатоповерхових будівлях, а також практично з усіма виконавцями послуг. Це і водопостачання, тепlopостачання, електроенергія. І тому саме цей законопроект, який зараз практично внесений в порядок денний в другому читанні, так, і ми розраховуємо, що він буде розглядатися на наступному пленарному тижні. Я також хотів би, щоб наші народні депутати підтримали, тому що це є дуже серйозна складова процесу енергоефективності.

Наступний законопроект. Я тут хочу подякувати, знаєте такий, спільній роботі дуже великої кількості депутатів, тому що ця частина була в Законі "Про житлово-комунальні послуги". Це закон, який ініціювався незалежним регулятором, так. Але ми погодились про те, щоб його випустити саме за авторством народних депутатів. І я вважаю, що це також дуже серйозна складова енергоефективності. Чому? Тому що без обліку, без того, щоб прорахувати практично споживання, і без того, щоб прорахувати майбутню економію, неможливо управляти будь-якою енергією.

І тому саме цей закон відкриває можливість обліку і відкриває можливість управління тою, практично споживаною енергією, для того щоб ми могли також, запроваджуючи облік, дати можливість практично зменшити споживання нашим власникам.

Наступний закон – це Закон про енергоефективність будівель. Він є важливим з точки зору не тільки виконання 31 Директиви Європейського Союзу. Але він дає можливість нам оцифрувати той результат, який ми можемо отримати, впроваджуючи енергоефективні заходи. Це саме той

результат, якого ми добиваємося, в принципі, для того щоб зменшити споживання, показати нашим власникам, тим людям, які, так сказати, або придбають, або орендують житло, яким чином вони будуть заощаджувати на комунальних послугах або споживанні енергії.

Ви знаєте, що другий рік поспіль, от Сергій Дмитрович, тут присутній, я йому також дякую за таку активну роботу, за підтримку комітету в цьому напрямку, впроваджує програму "теплих" кредитів. І ви знаєте, що працює три напрямки по цій програмі. Це компенсація від держави 20 відсотків по негазовим котлам, придбанню, 30 відсотків по вже... 35, ми збільшили цю норму, на індивідуальне кредитування, те, що стосується в індивідуальних домах або в багатоповерхівках, коли людина бере тільки на себе кредит; і 40 відсотків на ОСББ. Ця програма показала дуже величезний попит з боку українців. Чому? Тому що люди все-таки, проваджуючи енергоефективні заходи, хочуть отримати підтримку.

Є у нас сьогодні субсидії, які безпосередньо допомагають людям для того, щоб компенсувати житлово-комунальні послуги. З іншого боку, ми вважаємо, що часткова компенсація витрат в розмірі 20, 30, 40 відсотків - це також допомога держави, від держави нашим українським родинам. Але, з іншого боку, у нас завжди виникає питання, а наскільки максимально ефективно використовуються ці кошти, наскільки максимально ефективно людина, витрачаючи свої кошти, отримує результат. І нам для цього потрібно його прорахувати, цей результат, і в залежності від того, на які результати іде чи домовласник, чи індивідуальний, чи багатоповерховий, мотивувати його вкладати більше.

І тому саме для цього ми повинні в першу чергу, запровадивши енергоаудит, показати, що саме переведення будинку з одного класу в інший повинно бути компенсовано від держави в частці в тій: чим більше було витрат від домогосподарства, тим більше держава повинна їй допомогти. І саме компенсацію по витратам повинна родина отримувати за результат, а не просто за те, що вона купила чи утеплювач, чи вікно, чи інші будівельні

матеріали, які є по нашому зараз постанові Кабінету Міністрів енергозберігаючими матеріалами. Тому що це питання взагалі і якості матеріалів, це питання і підходу, і всього іншого.

Тому ми як держава, наші міжнародні партнери хочуть бути впевнені в тому, що, вкладаючи кошти, допомагаючи кожній українській родині, в першу чергу, і держава отримує ефект по зменшенню споживання енергоносіїв, і українська родина починає зменшувати свої рахунки.

Тому закон дуже важливий, без нього практично неможливо запустити оцифровку того, що саме ми робимо, як впроваджуються заходи енергоефективності. І саме в цьому законі передбачено, що є той перехідний період, про який ви зараз тут ведете переговори, з точки зору ринку електричної енергії, так, тут є перехідний період до 2018 року. Ми розуміємо про те, що сертифікація практично будівлі, вона буде вимагати додаткових витрат, але, з іншого боку, не запровадивши цей ринок, не сертифікуючи людей, які можуть працювати енергоаудиторами, не розвиваючи цей ринок, ми не зможемо добитися зменшенню вартості цієї послуги. Тому ми вважаємо, що за період до 2018 року зможе бути реалізований ринок сертифікованих аудиторів, тим більше що ми в законі передбачили саме вимоги до цих сертифікованих спеціалістів. І, саме головне, сертифікацію ми забрали від держави і передаємо на саморегулівні організації. Тому це важливий законопроект, я розумію, що він зобов'язуючий, я розумію, що біля нього буде багато питань і дискусій, але дуже важливо зрозуміти, що простіше найти кошти і допомогти кожній родині сертифікувати будівлі, ніж просто витратити кошти і не розуміти, яким чином взагалі впроваджуються ці енергоефективні заходи. Тому ми будемо пропонувати, щоб саме той фонд, про який зараз буде йти мова, допомагав кожній родині, які погодилися йти на енергоефективні заходи, провести сертифікацію саме за рахунок фонду. Але це повинно бути в рамках відшкодування тої часткової компенсації, яку повинна надавати держава з точки зору енергоефективних заходів.

Тому я б хотів би наступний... Поверніть, будь ласка, один слайд.

От тут ми просто бачимо, що Фонд енергоефективності не може практично працювати без цих законопроектів, які його оточують. Комерційний облік, Закон про енергоефективність будівель, Закон про житлово-комунальні послуги, Закон про особливості здійснення права власності в будинках – це той фундамент, на якому, в принципі, базується Фонд енергоефективності, який дає практично фонду інструментарій для того, щоб впроваджувати державну політику і підтримку кожної української родини.

Задачі фонду дуже прості. Фонд не є установою, яка приймає рішення по будь-якому енергоефективному заходу, це фонд, який, в принципі, супроводжує і реалізує фінансову політику і технічну політику в напрямку енергоефективності. Він повинен об'єднати те, що є в бізнесу як енергосервісні компанії, як енергоаудитори, як компанії, які займаються проектуванням. Те, що є допомогою від держави або від наших міжнародних партнерів.

Дайте наступний слайд. Там, на жаль, в наступному слайді не далі (ні-ні, переліснули), не дали ще міжнародні фінансові організації. Чому? Тому що ми дуже розраховуємо на те, що міжнародні фінансові організації не тільки допоможуть нам профінансувати цей фонд з точки зору допомоги в частковій компенсації, а ще й допоможуть в управлінні цим фондом. Тому фонд об'єднує власників, державу, міжнародні фінансові організації, а також бізнес.

Чому це потрібно? Тому що, ну, я думаю, що про ринок в 30 мільярдів євро, який сьогодні повинен бути в Україні з точки зору енергоефективності, да, ми розуміємо, що він може бути впроваджений за декілька років, але це те, що повинно практично об'єднати всю країну. І я думаю, що, крім того що ми будемо зменшувати споживання, ми також будемо і мати дуже серйозний макроекономічний ефект.

Як працюватиме фонд енергоефективності? Наглядова рада, да, яка... Поверніть, будь ласка. Наглядова рада, яка формується з представників

КМУЦ. Чому? Тому що є державні кошти, і там повинні бути представники Кабінету Міністрів, незалежні представники, а також один представник від міжнародних фінансових організацій. Фінансова інституція, фінансовий офіс, який буде практично формувати продукти, які будуть, мотивуючи людей, компенсувати ту чи іншу частину енергоефективних заходів, а також технічний офіс, який, в принципі, буде відпрацьовувати загальні рекомендації – те, що стосується індивідуального будівництва, і працювати з проектами офісами, енергосервісними компаніями, також і напрацьовувати ті типові проекти, які можуть бути практично безоплатно надані користувачам в багатоповерхових будинках.

Продукти фонду, ну, скажу відверто, у нас є поки що розуміння з Європейським Союзом з приводу часткової компенсації витрат, які беруться, вкладаються громадянами, безпосередньо маючи або свої кошти, або кошти, які запозичуються в банках. Про гранти поки що мова не йде, ми просто м'які кредити, гранти, гарантії, які може надавати в фонд, ми будемо говорити в майбутньому. Я скажу трошки пізніше, чому.

Ну і технічна підтримка супроводу. Нам важливо щоби була проста, зрозуміла карта для клієнта цього фонду. Практично український домогосподарник, домовласник не звертається до фонду, він звертається до банківської установи або до ЦНАПу, де він отримує певний перелік документів, які він заповнює, де він отримує першу підтримку по проведенню енергоаудиту. Він має практично той результат, який йому показують, де він є в цьому напрямку. Після цього він може провести практично або конкурс, якщо це багатоповерхівка, або вибір тої організації, може, яка запроектує йому енергоефективний захід, яка покаже, який ефект він може отримати, яка перерахує кошторисну документацію. Після цього він може відібрати на ринку практично енергосервісну компанію, яка може провести цей захід. Після цього він отримує кошти в банку і проводить захід. Після того, як буде проведений захід, він зможе отримати компенсацію з

результатом, який він отримав і на який він розраховував. І саме оце буде продуктом фонду, коли фонд буде компенсувати конкретний результат.

Нам дуже важливо, щоб ми розуміли, що у нас на сьогоднішній день, що пов'язано з індивідуальним домогосподарством, там дуже все просто. Чому? Тому що немає, так сказати, впливу демотивуючих факторів, а демотивуючих факторів сьогодні дуже багато, в тому числі і субсидії. Чому? Тому що, коли ми бачимо багатоповерхівку, то саме в такому будинку люди, які отримують субсидію, вони сьогодні, на жаль, не вмотивовані вкладати кошти, тому що практично держава закриває ці витрати. Але, з іншого боку, ми вважаємо, що наступним кроком нам потрібно буде впроваджувати монетизацію субсидій. І монетизація субсидій - це та річ, яка повинна взагалі допомогти людям вмотивувати їх на впровадження цих енергоефективних заходів.

Тому система дуже проста, вона практично нагадує ті теплокредити, які є, так. Але, з іншого боку тут міняється дуже серйозно три фактори. Перший фактор - це залучення міжнародних коштів. Другий фактор... чому сьогодні я вам не презентую текст законопроекту, ми ще до сих пір його обговорюємо з IFC. Ми його проговорили з Європейським Союзом, тому що європейці безпосередньо приймали участь в розробці цього законопроекту. Німецький уряд нам, в принципі, допоміг і надав консультанта JFA, який приймав участь в розробці цього законопроекту, і компанія юридична, яка готувала юридичний документ. Але дуже важливо, щоб на місці цього партнера з'явився, дійсно, не просто, так сказати, представник, а управляюча компанія, яка би керувала коштами наших донорів. І тому, якщо ми зараз практично домовимося з IFC, то вони, можливо, і приймуть участь в супроводі цього фонду.

Тому я думаю, що сама концепція, вона абсолютно зрозуміла, нам потрібно врахувати ті три речі, про які я кажу. Нам потрібно налаштувати людей на результат, а не просто на допомогу від держави, нам потрібно

показати конкретний результат для держави, що зменшуємо, як ми зменшуємо споживання.

І третє - те, що ми хочемо все-таки, залучаючи європейські кошти, розвинути ринок енергосервісу. Чому? Тому що це та річ, яка дозволяє нам сьогодні говорити про 75 відсотків економії коштів, коли проводимо термосанацію багатоповерхового будинку.

Тому ціль дуже амбітна, але вона неможлива без того, щоб прийняти всі складові цього етапу. Тому я дуже попрошу комітет, представників різних політичних партій, різних політичних фракцій підтримати в першу чергу ті законопроекти, які є в парламенті. Це Закон про комерційний облік, Закон "Про житлово-комунальні послуги" і Закон про енергоефективність будівель. Я думаю, що буквально за тиждень ми закінчимо переговори з IFC, і ми надамо текст законопроекту, вже направимо його в центральні органи виконавчої влади, а також в парламент, для того щоб ми могли вже його обговорювати і готуватися до дискусії стосовно цього законопроекту.

Що нам дуже важливо? Нам дуже важливо те, що ми є в певних таких обмеженнях з приводу часових рамок, тому що бюджет 2017 року вже буквально завтра ви будете розглядати в першому читанні, в 16:00, якщо я не помиляюся. В цьому бюджеті передбачено 800 мільйонів на фінансування цього фонду.

Так само наші європейські партнери, які, в принципі, підтвердили фінансування в 100 мільйонів євро цього фонду на наступний рік, і німецький уряд 25 мільйонів євро, вони очікують рішень стосовно цих законопроектів. Якщо законодавча база буде прийнята, вони чітко... ми випрацювали графік, що з 1 січня ми відпрацьовуємо нормативну базу під ці законопроекти, і практично ми бачимо, що з 1 квітня ми можемо запровадити роботу цього фонду. Це дуже непроста робота, тому що технічний офіс, який повинен запрацювати, - це люди, які повинні бути відібрані, це ті рішення, які повинні бути запропоновані. Ми сьогодні маємо взагалі і рішення також від німецького уряду по підтримці технічного офісу і по оплаті працівників.

Тому що саме стандарт роботи цих людей нам потрібен як той рівень, на якому ми повинні і потім працювати, і навчити наших людей працювати.

Керівник фонду, я думаю, що буде також відібраний на конкурсній основі. І я б хотів, щоб ми тут, так сказати, залучили найкращого фахівця. І я хотів би просто, знаєте, як сказати, якщо ми бачимо Україну з точки зору не тільки відновлюваної енергетики, не з точки зору тільки збільшення видобутку газу, ми б хотіли також бачити її тою країною, яка вміє заощаджувати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Геннадій Григорович.

Давайте домовимося: три запитання, якщо є, віце-прем'єр-міністру. Бачу три руки. Будь ласка, Олексій.

РЯБЧИН О.М. Дякую. Я підтримую ідею фонду створення, ми її обговоримо, щоб він працював, дійсно, так, як він повинен працювати. В мене є зауваження, яке повинно бути ще на старті обговорено.

Тобто фонд подавався спочатку як такий головний start-up країни. Я розумію, це, можливо, там перебільшення, але фонди в Європі, якщо вони створюються, то вони працюють як Є національна мета - зниження енергоспоживання, потім є нацплан дій, а фонд та інші механізми – це засіб для досягнення мети через реалізацію національного плану. Для того нам потрібен і облік, і енергетичні сертифікати. Тобто ми не повинні казати, що фонд вирішить всі питання. Ми повинні чітко визначитися, і я тут думаю, що ми повинні ставити дуже амбітні цілі.

В Європі є ціль 20-20-20: скорочення 20 відсотків, 20 відсотків видає, і 20 відсотків скорочення викидів. Те ж саме повинно бути у нас, реальні і дуже амбітні цілі. І тоді і інвестор буде приходити, і фонд. Фонд, він спрямований на житлово-комунальне господарство, а в нас енергоефективність, ринок – це і промисловість, і інші об'єкти, які сьогодні

ми не говоримо. Тому я призиваю більш комплексно підходити до цього питання.

ЗУБКО Г.Г. Я відповім на це питання. В першу чергу, щоб було зрозуміло, фонд буде працювати тільки з житловим сектором, не з соціальними об'єктами, в які повинні бути залучені кошти або муніципалітетами, або безпосередньо відомчими організаціями, які супроводжують ці соціальні об'єкти. Тому тут мета – тільки житловий сектор: багатоповерхівки і індивідуальні будинки.

Друге питання, що фонд як інструмент на сьогоднішній день не закрий всіх питань, які стосуються. Тому питання агентства, яке сформувало б програму "теплих" кредитів, і коли ми почали працювати з нашими європейськими партнерами, і я взагалі бачу фонд – це як строчка в бюджеті, яка може бути, фінансувати всі ті заходи, які є: як фонд регіонального розвитку, як інші фонди. Але тут, ну, нам просто показали ті недоліки, що ми саме мотивуємо людей вкладати кошти, але ми не моніторимо результат, ми не пропонуємо технічних рішень, ми не запроваджуємо базу для оцінки цих технічних рішень, і саме ми пішли по шляху Польщі і Словачки, запроваджуючи цей фонд.

Тому я думаю, що це тільки частина того айсбергу, який на сьогоднішній день потрібно вирішувати. І це завдання, в принципі, агентства енергоефективності і спільно уряду. Але ми будемо також визначати цілі по фонду - тільки те, що стосується житлового сектору. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

РЯБЧИН О.М. досвід був у пана Копача, коли він у своїй країні робив ці фонди енергоефективності, у Словенії, у нього був цікавий досвід, який ми також повинні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, давайте домовимося: ми не обговорюємо як би фонд. Ми... запитання, якщо є, запитання – відповіді. У нас буде можливість для того, щоб подискутувати і обговорити цю тему.

Наталія. І потім Лев Підлісецький.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Я якраз закон я і хотів би, щоб ви підтримали. Це комерційний облік, це енергоефективність будівель і Закон про житлово-комунальні послуги.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Пане віце-прем'єр, дякую вам за вашу презентацію, надзвичайно важливе питання. От декілька просто уточнюючих питань, бо не зовсім є розуміння.

От ви сказали, що в державному бюджеті на фонд передбачено 800 мільйонів. Так це на адміністрування, це вже на видання відповідних кредитів, на підтримку? Тобто розкажіть, що це за кошти.

Потім я до кінця хотіла би зрозуміти співвідношення між вашим... тобто фонд вже повинен працювати в наступному році і, наприклад, програма держенергоефективності "теплих" кредитів. Тобто це буде паралельна робота, це буде робота якась спільна, чи це от, власне, як вони співвідносяться між собою і чи буде фінансування "теплих" кредитів у наступному році, оскільки ця програма вже себе досить позитивно зарекомендувала? Дякую.

ЗУБКО Г.Г. В першу чергу ми зараз займаємося тим, щоб нормативними актами продовжити роботу "теплих" кредитів. Ми розуміємо про те, що нам потрібен певний час для того, щоб фонд запрацював і був

технічно підготовлений. Тому ми, так сказати, бачимо продовження програми "теплих" кредитів, тому строчку в бюджеті ми забили 800 мільйонів на заходи енергоефективності. Нормативний документ, який, я сподіваюсь, буде прийнятий найближчим часом, продовження програми, тому що він у нас був розрахований тільки до 16-го року. І ми би покрили "теплыми" кредитами той час, розрив між початком роботи фонду і програми "теплих" кредитів. Тому продовження цієї програми буде наступного року. Після того, як запрацює фонд, ми подивимося просто, яким чином ці продукти працюють на ринку. Тому що, ви знаєте, що є сьогодні і продукт EBRD, який також працює на ринку, компенсуючи, скільки, 15...

_____. 3,5, до 3,5 тисяч євро.

ЗУБКО Г.Г. Да, або 15 відсотків, або до 3,5 тисяч євро за певний перелік проектів, то єсть за певний перелік продукції. Тому 800 мільйонів, які передбачені, вони передбачені і на фінансування фонду, і на фінансування "теплих" кредитів. А там вже ми будемо ближче до другого читання дивитися, яким чином будуть проходити ці законопроекти і буде підтримано напрямок енергоефективності. Якщо буде спецконфіскація проголосована, ми думаємо, що цей напрямок можна збільшити із напрямку коштів, які передбачені на Державний фонд регіонального розвитку, як було в минулому році.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лев Теофілович, будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. У мене два короткі питання. Перше – це по енергоаудиту. Насправді, я трохи боюся такого публічного резонансу негативного в ті правильні речі, зокрема, люди можуть сприйняти це: "О, нас зобов'язують ще там скидатися і платити невідомо кому". І ви там не покажете, що це не держава заробляє, це хтось інший. Тому у мене є така

думка, є пропозиція: можливо, зобов'язати проводити енергоаудит у випадку вчинення якогось правочину. І серед правочинів...

ЗУБКО Г.Г. Продаж і оренда.....

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Там не написано в законі такого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Написано.

ЗУБКО Г.Г. В презентації – ні, в законі... тільки у разі продажу або оренди.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. До речі, серед правочинів - це ж також отримання субсидії, бо це є вступання в договір з державою. Тому, якщо ти хочеш отримувати субсидію, то ти створюєш правочини, чи ти маєш зробити аудит. Але тут виникає інше питання... але тут виникає інше питання: що у нас субсидії не стимулюють до енергоощадності.

ЗУБКО Г.Г. Тому ми і кажемо про те, що сьогодні для нас амбітне завдання стоїть в монетизації субсидії, так. Тобто в першу чергу ми пропонуємо рухатися в два кроки. Тобто перший крок - це монетизація коштів, які надходять на теплопостачальні підприємств, для того щоб розрізати ринок, тому що ми ринок розрізати не можемо, у нас на сьогоднішній день буде 60 відсотків клірингових розрахунків на ринку. І це кошти тільки "Нафтогазу", це неможливо зайти іншому оператору, який би працював з населенням. Тому це перший крок.

Другий крок - це монетизація безпосередньо субсидій.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. А коли монетизація може бути?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте... Я дуже вибачаюсь, пане віце-прем'єр-міністре, давайте ми домовимось...

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Це важливе дуже питання.

ЗУБКО Г. Я готовий окремо зустрітись по питанню монетизації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є пропозиція до пана віце-прем'єр-міністра. Геннадій Григорович!

ЗУБКО Г.Г. Я вибачаюсь...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми домовимось, що ми проведемо дискусію окремо. Сьогодні, умовно кажучи, була презентація, а в рамках, там, круглого столу чи якогось додаткового засідання, там, комітету для всіх бажаючих ми проведемо дискусію, тому що тут питань більше ніж достатньо.

ЗУБКО Г.Г. Просто я б не хотів би, щоб ми зараз включали сюди монетизацію, тому що це наступний крок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Геннадій Гергорович, ви обіцяєте нам, що ми таку дискусію з віце-прем'єр-міністром і з тими...

ЗУБКО Г.Г. Я готовий в будь-який час, і коли ви запросите, на круглий стіл.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проведете з народними депутатами. О'кей?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Але включайте монетизацію

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Геннадій Григорович, я вам хочу щиро подякувати.

Дозвольте мені перейти до слідуючого запитання. Ми домовились, що це буде інформація пані Наталії відносно слухань парламентських. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Доброго дня, шановні колеги! Я б хотіла вас поінформувати, 15 вересня ми проводили спільне засідання Комітету палива і енергетики і Комітету закордонних справ по досить новому питанню, в принципі, для парламенту - це це стосовно: "Дипломатичний фронт: шляхи посилення енергетичної безпеки України".

Власне, засідання викликало дуже великий інтерес і резонанс.

І на ньому були присутні як і міністр палива і енергетики, так і представники Міністерства закордонних справ, члени Комітету закордонних справ, а також міжнародні експерти, такі як Джон Хербс – це є колишній... один із кращих експертів в сфері енергетичної геополітики; Едвард Чоу, Каріна Лаурі, також представники посольства. І, власне, метою цього засідання, спільного засідання комітетів було обговорити спільні виклики енергетичної безпеки на міжнародному рівні.

Також пан Копач був з нами на онлайн-зв'язку. І, власне, за результатами цього круглого столу ми окреслили наступні основні виклики, зовнішні виклики, які зараз стосуються України. Це є заява про будівництво північного, турецького, південного потоків, також виконання вимог Енергетичного Співтовариства. Серед таких основних внутрішніх загроз - це є формування ринку електроенергії і імплементація Паризької кліматичної угоди та будівництво сталого розвитку, власне, української енергетики.

За результатами даного круглого столу ми рекомендуємо комітету - і також паралельно сьогодні це питання слухається на Комітеті закордонних справ, - затвердити наступні рекомендації.

В першу чергу, ми вважаємо, що потрібно створити міжвідомчу групу з питань енергетичної дипломатії за участі представників Міністерства закордонних справ, Міністерства енергетики, вугільної промисловості, представників профільних комітетів, а також НАК "Нафтогазу", оскільки вони... Адміністрації Президента, і також інших ключових профільних організацій в енергетичній сфері. Також посилити координацію між Міністерством закордонних справ, Міністерством енергетики, "Нафтогазом", Адміністрацією Президента з метою координації політики енергетичної дипломатії та енергетичної безпеки.

З метою... створити узгоджену позицію щодо енергетичної безпеки на міжнародній арені між членами міжвідомчої групи і мати одну узгоджену позицію, оскільки дуже багато наших делегацій приймають участь в різних засіданнях міжнародних організацій. І, як правило, питання енергетики, воно не дуже широко дискутується, тільки зараз ми почали, власне, піднімати це питання на засіданнях різних делегацій.

Також дуже важливо з точки зору енергетичної безпеки дипломатії розробити і затвердити нову енергетичну стратегію, яка б враховувала нові геополітичні умови, інтереси всіх представників енергетичного сектору України. Розробити також та прийняти Закон про енергетичну безпеку. Власне, стосовно ініціативи розробки цього закону, це була перша ініціатива, і я думаю, що ми разом з Комітетом закордонних справ будемо розвивати і просувати дану ідею.

Також розробити національну програму щодо диверсифікації джерел постачання енергоресурсів і продовжити тристоронні, продовжити переговори щодо подальшого використання газотранспортної системи для забезпечення Україні статусу ключового транзитеру російського газу до європейських країн. Адже ми знаємо, що з 2019 року закінчує діяти договір, транзитний договір між Україною і Російською Федерацією. І поки на даний момент немає розуміння, чи буде цей договір продовжений. І Росія робить всі намагання для того, щоб обійти Україну різними потоками, як я вже

згадувала. Тому дуже важливо це питання вже почати хоча б зараз обговорювати.

Також інформувати європейських партнерів щодо можливості і переваг використання української газотранспортної системи і стану реалізації реформ. Проводити активну внутрішню політику щодо покращання інвестиційного клімату з метою залучення іноземних інвесторів в енергетичну галузь та посилення міжвідомчої координації.

Також ми вважаємо, що варто посилити присутність України на світових регіональних енергетичних ринках і активізувати роботу в рамках профільних міжнародних енергетичних організацій, яких є, в принципі, багато, і не завжди представники України беруть участь. Так, наприклад, в Хорватії був великий саміт щодо обговорення регіональної енергетичної політики, на яких не було присутньо взагалі представників України.

Дуже важливо виробити ефективну стратегію та національну позицію щодо протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам енергетичній безпеці, включаючи будівництво газопроводів "Північний потік" та "Турецький потік". Тільки зараз це питання почали піднімати на державному рівні і думати про те, яким чином убезпечити Україну від цієї геополітичної загрози, от.

Стосовно енергетичної незалежності, ми вважаємо, що також стосовно подолання внутрішніх викликів, ми повинні розробити і затвердити державну цільову програму до 2020 року щодо ресурсної бази вуглеводнів, розробити та затвердити державні цільові програми щодо нарощування власного видобутку вуглеводнів, провести інвентаризацію отриманих ліцензій на розробку та видобуток вуглеводнів на території України, провести інвентаризацію договорів про спільну діяльність та угод про розподіл продукції для розуміння їх доцільності використання, відповідних умов і договорів. Удосконалити податкову систему для видобутку вуглеводнів в Україні, приймати законопроекти, спрямовані на спрощення і отримання проведення робіт з видобутку вуглеводнів як для державних, так і для

іноземних компаній, оскільки збільшення внутрішнього видобутку газу і також виробництво інших енергоресурсів має пряму залежність на посилення енергетичної безпеки і незалежності нашої держави.

Також ми вважаємо, що необхідно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки потрібно ще часу?

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. 2 хвилини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре... Давайте 2 хвилини дамо, щоб пані Наталія завершила.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Да, 2 хвилини. І якщо будуть запитання, то готова відповісти.

Також проводити необхідні заходи з метою виконання положень Паризької кліматичної угоди. Важливо, як сьогодні наголошував пан Копач у своєму зверненні, на виконання вимог енергетичного співтовариства Україна повинна залишатися надійним, надійним партнером Європейського енергетичного співтовариства. І виконати свої умови, такі як завершити процес проведення реформування НАК "Нафтогаз", провести реформу ринку електроенергії, активізувати роботу щодо інтеграції української енергосистему в європейську мережу ENTSO-E, а також продовжувати імплементувати директиви ЄС щодо енергетичного сектору в рамках Угоди про асоціацію та між Європейським Союзом та Третього енергопакету.

Тобто фактично, завершуючи ці рекомендації, ми будемо надалі просувати цю тему і будемо просити комітет підтримати наші звернення до відповідних органів і імплементувати дані рекомендації у сфері державної політики. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталія.

Шановні колеги, у нас є декілька законопроектів, які нам потрібно розглянути. І перший, який у нас стоїть по порядку денному, дуже важливий, тому що він має відношення до формування Державного бюджету на 2017 рік. Проект Закону про внесення змін до Закону України (вибачаюсь, 16-й рік) про Державний бюджет на 16-й рік щодо державної підтримки вугледобувних підприємств (автори: Мартовицький, Бондар та інші) (5193).

Я запрошую до слова Артура Володимировича. Будь ласка, Артур Володимирович. 5193.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. 1593.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 5193.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. 5193, я извиняюсь.

Сегодня все понимают, тем более, я думаю, члены нашего комитета, о той сложной, если не сказать более, критической ситуации, которую переживает одна из основных отраслей базовой нашей экономики – угольная отрасль. И кризис на сегодня лишь только возрастает. Значительной мерой это относится и к нехватке средств для погашения задолженности по счетам за электрическую электроэнергию перед оптовым рынком электроэнергии. Уже на 1 января 2016 года сумма задолженности угледобывающих предприятий за потребленную электроэнергию составила порядка 4 миллиардов гривен. И эта цифра на сегодня она продолжает расти.

И достойным, на мой взгляд, достойным выходом из данной ситуации может стать принятия Закона 1593, в основу которого положен принцип повышения уровня финансовой сбалансированности предприятия угольной промышленности, так как произведенная в свое время и в полном объеме оплата электроэнергии позволит непосредственно увеличить продуктивность угольного производства, не создавая при этом дополнительно дефицита для госбюджета Украины, а именно: согласно указанному законопроекту в

расходы госбюджета на 2016 год предлагается дополнительно заложить 200 миллионов гривен в качестве источника для обеспечения расчётов за электроэнергию. Получение этого источника предполагается обеспечить за счет поступления в государственный бюджет денежных средств в виду налоговых обязательств по налогу на добавленную стоимость, налога на прибыль предприятий, оплачиваемых предприятиями угольной отрасли.

Таким образом, принятие законопроекта не затронет финансовых и других отраслей национальной экономики, не создаст условий для увеличения дефицита бюджета и позволит избежать ряда негативных последствий, а именно: значительно пострадает общее состояние расчетов на оптовом рынке электрической энергии Украины, что неизбежно скажется на всех участниках рынка, а также усложнит проведение реформы по либерализации рынка электроэнергии, усилится хронический дефицит собственных средств на воссоздание производства, что негативно отразится на возможности финансирования новых объектов и реконструкции старых, ухудшится общее финансовое состояние предприятий угледобывающей отрасли, что приведет не только к еще большему увеличению задолженности по расчетам за электроэнергию, но и к снижению темпа угледобычи, а сейчас идет везде спад по росту, по добыче, росту задолженности по социальным и иным выплатам работникам – и, как следствие, к увеличению социальной напряженности угледобывающих регионов и общему снижению развития угольной промышленности в стране.

Кроме того, принятие законопроекта станет ударным дополнением к концепции Государственной целевой экономической программы реформирования угольной промышленности на 2015-2020 год, нацеленной на использование потенциала угольной промышленности для увеличения объемов угледобычи, повышения эффективности угольной отрасли с одновременным решением экологических и социальных проблем шахтерских регионов

Я прошу коллег поддержать этот проект закона, проголосовать "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідь, пан Михайло, будь ласка, голова підкомітету, Бондар.

БОНДАР М.Л. Дякую. Ну, враховуючи, що наш комітет не основний, але як співавтор цього закону також прошу, шановні колеги, щоб підтримати цей законопроект. Я розумію, що функціонування вугільної галузі повинно вирішуватися максимально ефективно, з одного боку, але при цьому з мінімальними втратами для державного бюджету – з іншого.

Законопроект 5193 є ідеальним варіантом вирішення існуючої проблеми із заборгованості вугледобувних підприємств перед оптовим ринком електроенергії без створення додаткового фінансового навантаження на бюджет України.

Збільшення витрат держбюджету на 200 мільйонів гривень допоможе вирішити відразу кілька завдань, згаданих у виступі мого колеги Артура Володимировича, не збільшуючи загального дефіциту бюджету країни, і дозволить розірвати прочне коло коло неплатежів за електроенергію, породжену відсутністю грошових коштів у підприємств на погашення ними вже наявних боргів.

Дякую. І прошу підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, в кого є запитання якісь? Я дивлюся, що у нас немає висновку уряду, міністерства, відомства. І у 200 мільйонів ми, так? Наскільки... а заборгованість 4 мільярда. Що ми будемо робити з іншими... з іншою заборгованістю?

БОНДАР М.Л. Дивіться я розумію це питання, я вже не раз наголошував, що мною з ініційовано ... тому що міністерство ніяк не хоче відреагувати, зініційована петиція електронна на сайті Кабінету Міністрів.

Вона наразі третє місце має і доходить вже до другого. І я вже просив колег, щоб долучалися всі, і будемо пробувати все-таки виходити на такий рівень, щоб міністерство все-таки на Кабінет Міністрів розглянуло повністю і реструктуризацію, і модернізацію, і всі питання, які виникають в вугільній галузі, оперативно, і на 2017 рік щоб ми розуміли, що робити із заборгованостями, із зарплатами, і зі всім, зі всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться я от особисто підтримую цю позицію, цей законопроект. Але ми, крім цих чотирьох мільярдів, повинні пам'ятати, що у нас є ще, як називається, регіональні електричні мережі, які також використовують електричну енергію для використання, там, на вугільних шахтах і так далі, де заборгованість перед ДП "Енергоринок" там просто колосальна. *(Загальна дискусія)*

Ні, тут 4 мільярди, а там набагато більше.

_____. Нет, это в тому числе 4 миллиарда.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тоді, тоді у нас заборгованість більша, ніж 4. Там, я не пам'ятаю, 12, по-моєму.

(Загальна дискусія)

Да, будь ласка, Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. Ну, это, если казати, як воно є, то це найменший... найменший, і це, як кажуть, з двох зол менша. І я тому думаю, що це надо підтримати. перше. Тому що ніхто не думає абсолютно сьогодні в Міністерстві енергетики, мабуть, і в Міністерстві економіки, і загалом в уряді, який колапс далі наступає з неплатежами в енергоринку. От його, цей закон, що готується зараз, там якісь групи там корупційні збираються і таке інше, хоча це друге читання, і воно повинно тут обговорюватися тільки на комітеті, а не где-то там в кулуарах, по енергоринку, його просто хотять

ліквідувати, якимось закрити. Так не вийде, це колапс в енергетиці. Я думаю, що, да, це правильно ви кажете, що, про те, що, як кажуть, є інша сторона – недоотримання бюджетом податків, це правда. Але з цих двох зол це, на мій погляд, це менше. Тому я буду підтримувати і агітувати фракцію підтримати цей закон.

Тому що я бачу, що зараз ніхто в це не вникає. От сидить тут заступник міністра зараз, шановний мною Анатолій Васильович. Я вам сьогодні казав: вже в другий тиждень не працює шахта "Гірська", єдина на межі розмежування на українському боці. На селищі, крім 12 тисяч мешканців, проживає ще 17 тисяч тих, хто втік з Первомайська, з того блоку. І там... і ніхто туди не поїхав. Ми туди їздили, представники нашої фракції, зараз вони не працюють, тому що навіть Саша–стоматолог не міг додуматися до того, що робить їх представник - генеральний директор об'єднання, якого нема. Одна шахта працює, вони вивозять уголь, шахтарі приїхали до мене, я телефонував Насалику, я думав, він буде тут, і, это самое, і завозить шлам туди. Це я вам говорю не по темі, ну, як кажуть, к слову прийшлося.

Я думаю, що, правда, це... і зараз вони бастують, ця шахта не працює. І вигнали директора, і в мене є зйомки, де з ним приходить хлопець і каже: "Мовчіть". Такий, кілограм на 140. А той каже: "Я тільки... кем ти працюєш?" А він каже: "Я ніколи не працював, я тільки з тюрми, але зараз я охороняю цього генерального директора". У мене є такі, прислали мені такі зйомки. І ніхто не поїхав, Анатолій Васильович туди, до сейчас. І це там обличчя України, на межі.

Так я на счет цього закону, так, ви правильно кажете, це менше зло в даній ситуації. Тому я буду підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Мінпаливенерго, будь ласка. Потім Лев Теофілович Підлісецький.

КОРЗУН А.В. Дякую.

Шановні народні депутати! Справа в тому, що ми не отримали офіційно цього закону, тому ознайомились тільки з неофіційною версією. Але є таке зауваження невелике, тому що у нас немає, у наших підприємств, заборгованості перед оптовим ринком - у нас є заборгованість перед енергопостачальними компаніями. А враховуючи те, що у нас не вистачає коштів навіть на виплату безпосередньо зарплати працівникам підприємств, про сплату податків державними підприємства на сьогодні, на жаль, у більшості випадків тобто мова не йде. Треба детально більше обрахувати і вивчити це питання.

Тому ми поки утримуємося від підтримки даної пропозиції, що саме на оптовому ринку, а не енергопостачальним компаніям.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А тоді я вам задам запитання: а яка у вас енергопостачальна компанія?

КОРЗУН А.В. У нас декілька компаній енергопостачальних. Це у нас і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. От сама головна?

КОРЗУН А.В. Те, що ви казали: "Регіональні електричні мережі".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка заборгованість цієї енергопостачальної компанії?

КОРЗУН А.В. За цей рік ми заборгували 4 мільярда уже понад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це за цей рік?

КОРЗУН А.В. За цей рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А загальна заборгованість перед ДП "Енергоринок"?

КОРЗУН А.В. А взагалі там 10 мільярдів близько.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

Лев Теофілович, будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. У мене насправді конкретне питання. Якщо йде мова про заборгованість держави по ПДВ перед вуглевидобувними підприємствами, це, мабуть, йде мова про якісь конкретні. Я щось сумніваюся, що державні вугледобувні підприємства експортують щось, бо це тільки при експорті може з'являтися заборгованість. Правильно?

Тому, якщо можна, скажіть, будь ласка, яких підприємств це стосується, яких конкретних шахт або підприємств як юридичних осіб стосується даний закон, якщо можете назвати? Бо я щось не чув, що державні наші підприємства, державні шахти експортують вугілля. От ПДВ, заборгованість держави по ПДВ, яку ви хочете забрати, тобто... О'кей, тобто як... На підставі чого з'являється заборгованість держави по відшкодуванню податку на додану вартість?

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. предлагается те налоги, которые поступают в государственный бюджет от государственных шахт, они были направлены на погашение, а это имеется в виду 200 миллионов налоговых обязательств на добавленную стоимость, на прибыль предприятий доплачивать предприятия угольной те предприятия... те налоги, которые возникают, платит предприятие, их направить на погашение задолженности по электроэнергии.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович, але ці 200 мільйонів, вони прописані в державному бюджеті, так, як податкові надходження по ПДВ від цих підприємств і які уже мають безпосередньо цільове призначення в рамках Державного бюджету 2016 року. Ми хочемо ці 200 мільйонів з якоїсь статті забрати і погасити борги по електричній енергії?

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ті статті видатків, які сьогодні уже в бюджеті прописані, за рахунок чого ми будемо тоді фінансувати?

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Я не могу вам дать ответ на этот вопрос.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів. О'кей, все. Я понял.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, це не додаткові кошти...

ІОФФЕ Ю.Я. Александр Георгиевич, что вас должно успокаивать? Что при той политике, которую проводит сейчас Министерство топлива и энергетики, вот в данный момент, до... Я вам даю прогноз, я горный инженер, я смотрел все планы горных работ. Где-то, ну, самое позже до середины года, ни одна государственная шахта работать не будет, поверьте мне. Вот ту политику, которую они проводят, осталось 3-4 шахты.

Дорабатывают все, что можно, ничего не готовится в данный момент. Я же рассказал вам по шахте "Горской", что происходит. Пласт 1 метр 70, дай туда немного денег, она, может быть, не убыточная во всем этом регионе одна осталась, и все. При той политике, которая есть, и при том

финансировании, что вас должно успокаивать, что этот закон работать не будет, потому что не будет шахт, вот и все, государственных.

МАРТОВИЦКИЙ А.В. Ну, ведь тут же другой вопрос Анатолий Васильевич, планируется..... к расчету за электроэнергию. Но а расчетов нет. Есть задолженность Я такой же вопрос вам могу задать: почему не рассчитываются?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолий Васильевич, так все-таки позиция министерства яка? Вам це потрібно, не потрібно, ви підтримуєте, не підтримуєте?

КОРЗУН А.В. Розрахунки за електроенергію ми, дійсно, не здійснюємо, тому нам люба віддушина, яка буде прийнята, якщо вона буде реалізована... Просто ми не віримо в те, що це може бути реалізовано, тому що доповідачем буде Міністерство фінансів, їх позиція зовсім інша. Тобто для нас це було б прийнятно, тому що ми б відійшли від тої ситуації, що у нас і сьогодні декілька підприємств зверталися. Ми там на своєму рівні ці питання вирішуємо, через коліно, через що завгодно, щоб їх включали, тому що відключення від електроенергії не вирішує питання платежів шахтарів. Тому що основне споживання, на жаль, сьогодні на шахтах десь до 90 відсотків - це стаціонарні установки, які є аварійною бронею, про яку було сказано народним депутатом шановним, і їх не відключають. Відключають тільки, по суті, припиняється енергопостачання безпосередньо видобутку вугілля, тобто ще більше погіршуючи стан вугледобувних підприємств. Тому будь-яка ситуація, можливо, там, можливо, була колись 493 постанова. На жаль, зараз відсутній пан Вовк. От якби нас це НКРЕ дало, дозволило нам хоча б заліки провести за електроенергією, щоб розв'язати проблему взаємних неплатежів, безумовно, це було б корисно, і таке ж рішення також. Але, я кажу, ми не отримували, тому це все...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, я зрозумів.

У мене запитання до співавторів. Ми не головний комітет, так? Головний комітет приймав, розглядав цей законопроект чи не розглядав?

БОНДАР М.Л. Ще не розглядав. Але у нас також є у співавторах і член якраз бюджетного комітету, ми консультувалися. Тобто він знає про цей законопроект, він чудово бачив його, так що він готовий відстоювати і підтримувати його на бюджетному комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, він так, а чи комітет готовий підтримувати?

Так, будь ласка, хто... *(Загальна дискусія)*

Добре, колеги, в кого є, хто хоче щось...

Будь ласка, Ольго Валентинівно.

БЄЛЬКОВА О.В. У мене пропозиція до міністерства. все те, що ви сказали дайте, будь ласка, в письмовому вигляді все ж таки офіційно, бо ми ж тут приймаємо державницькі рішення, а не так просто.

І мені здається, що це питання значно ширше ніж цей законопроект, значно ширше. і я би пропонувала все ж таки тоді, можливо, міністр прийде і розкаже, з огляду на ту інформацію, яку колега Іоффе нам доклав, що там відбувається сьогодні. Якщо, дійсно, є ризик того, що через шість місяців у державній...

ІОФФЕ Ю.Я. *(Не чути)*

БЄЛЬКОВА О.В. Ну ми ще не знаємо, ми ще не знаємо, але міністр відповідальний за це, то, можливо, хай би він прийшов і розказав нам всім, що відбувається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, у нас є, мені здається... Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Ще, власне, ще раз вертаючись до свого питання, кого це конкретно стосується, оскільки це, мабуть, когось конкретно стосується. Якщо є чіткі цифри: 60 мільйонів ПДВ і 140 мільйонів податку на прибуток. Та про це вони ж... та це ж 200 мільйонів з 10 мільярдів боргу. Ну, от як ми можемо виокремити? Ви когось взяли конкретно? Ви є автори законопроекту. Скажіть, кого конкретно це стосується? Якої конкретної компанії? Якого конкретного боргу? Якої конкретної шахти?

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, друзі, питання: чому 200, а не 150 чи 400? Артур Володимирович, запитання: чому 200, а не 250?

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Ну, если следовать, есть 10 миллиардов, давайте не будем отдавать...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. А где источник? Так на 200 тоже нет. На 200 тоже нет.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, так ви хочете в одних забрати тоді в рамках існуючого затвердженого бюджету. Так можна забрати 500 мільйонів, і мільярд можна забрати, тільки питання, чим компенсувати.

Друзі, можна я поспробую... *(Загальна дискусія)*

Тоді відповідь, от вам відповідь на запитання. Тобто у тих підприємств, в яких є заборгованість по податках, пустити в погашення, чи навпаки...*(Шум у залі)*

Ні-ні, не заборгованість...

_____. Кредит.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кредит, так.

Добре. Дивіться, давайте я поспробую підвести підсумок. Я думаю, що у нас з вами є два варіанти. Ну, як би варіант перший - поставити на голосування, і моє відчуття, що ми не проголосуємо, так? У нас є кворум, але я думаю, що ми... ну, моє відчуття, що ми не проголосуємо, завалимо, але проблема є, і її реально треба розв'язувати. І я підтримую Ольгу, що нам потрібно запросити міністрів, він вибачався, він мав бути і буквально тільки що дзвонив, що там форс-мажор якийсь. Я би окремо цю тему продискутував, тому що питання не 200 мільйонах. А питання більше ніж в 10 мільярдах, які треба розуміти, як нам гасити.

Тому варіант перший: або ми ставимо голосуємо. Варіант другий: я би його підтримав, зняти поки що з розгляду, провести додаткові консультації з міністром, з міністерством з профільним, бюджетним комітетом, зрозуміти позицію Мінфіну, а потім ще раз повернутися до цього питання. Як автори скажуть?.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. У меня есть третье предложение.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

МАРТОВИЦЬКИЙ А.В. Понимаю, что это профильный комитет, и, ну, мы, к сожалению, или к счастью, не головний комітет.

Поддержать наших-коллег шахтеров и найти... поддержать, проголосовать "за" - и отдать, пусть принимает дальше решение бюджетный комитет. У меня такое предложение.

_____. Так это ж и есть первое предложение – проголосовать, а второе – отложить. Ну так давайте голосовать. *(Шум у залі)*

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Можна ще просто прийняти рішення: на вирішення бюджетного комітету, і хай вони вирішують.

(Шум у залі)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді, хто за те, щоб підтримати цей законопроект, прошу проголосувати. Хто – "за"? Будь ласка, порахуйте. Шість. Десять, скільки у нас, 10 народних депутатів? 11. Хто – "проти"? Хто утримався? Дякую. Рішення прийняте. Рішення прийняте. Дякую.

Переходимо... Ні-ні, пане Михайло, не тікай.

БОНДАР М.Л. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, буквально 10 хвилин. 10 хвилин. Я прошу.

Проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України "Про альтернативні види палива" (друге читання) (4618).

Олексій Рябчин. Дуже стисло, якщо можна.

РЯБЧИН О.М. Колеги, 30 секунд вашої уваги.

Жодної правки не надійшло на цей законопроект. Ми його пробували голосувати Верховною Радою відразу за основу та в цілому. Було 196 народних депутатів. На жаль, не підтримали. Щоб ми просто не гаяли час на Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я можу на голосування поставити?

РЯБЧИН О.М. Просто прошу підтримати до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за це рішення, прошу проголосувати, підтримати в другому читанні. Хто – "проти"? Утримався? Приймається.

І ще один законопроект: проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо переходу до використання альтернативних видів палива та переходу суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сфері теплопостачання, до стимулюючого регулювання (Кабінет Міністрів України) (4937).

Доповідач – Вовк Дмитро Володимирович, який відпросився, бо у нього нарада в уряді. Співдоповідач – Підлісецький Лев Теофілович.

Будь ласка, Лев Теофілович.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Дякую.

Шкода, що немає Вовка. Ну, насправді перш за все мушу сказати, що цей закон неправильно названий. Там про теплопостачання дуже мало ідеться, ідеться взагалі про зміни до Закону "Про природні монополії" і про запровадження ...фінансування, тобто стимулюючого фінансування для всіх галузей. І визначено конкретно перелік, які є галузі, в тому числі, що на диво, ці галузі, які вже у нас виходять на конкурентний ринок, зокрема виробництво електроенергії, виробництво тепла, тобто те, що взагалі не регулюється тарифами у випадку прийняття там Закону про ринок електроенергії і інше.

Тому, як на мене, закон є правильний, він запроваджує, пробує запроваджувати нові підходи в тарифоутворенні, але вимагає великого доопрацювання до другого читання. Абсолютно, читаючи цей закон, видно, що в нас різні люди чи різні суб'єкти пишуть різні закони, немає якогось одного суцільного бачення. Оскільки цей закон також суперечить Закону

4334, який проголосований в першому читанні: щодо стимулювання виробництва тепла з альтернативних джерел, - і там йде так звана формула цих 90 процентів від газу. Тобто воно іде всупереч, цей закон іде всупереч там тому.

Тому відповідно у випадку прийняття вже наших законів, які ми прийняли в першому читанні, цей закон треба буде змінювати. Але, як на мене, я пропоную підтримати його в першому читанні і доопрацювати до другого читання так, щоб він був адекватний в ногу з часом, і зробити його таким спільним, правильним рішенням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Держенергоефективності, Савчук Сергій Дмитрович, будь ласка.

САВЧУК С.Д. Дякую.

Норма щодо стимулювання виробництва теплової та транспортування теплової енергії, а також централізованого постачання та водовідведення вступає в силу з 2020 року. Тому прямо, щоб він вплинув на закон 4334, я цього не бачив в цих застереженнях, оскільки до 2020 року ще є час, а закон 4334, він теж, в принципі, перехідний, оскільки ми ідемо до ринку тепла.

Тому Держефективності підтримує цей законопроект ваш.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Шановні колеги, я можу поставити на голосування?

Хто за те, щоб прийняти в першому читанні, прошу проголосувати.

Хто- "за"? Хто "проти"? "Утримався"? Троє. Дякую.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Це... Я ж сказав, що це треба назву поміняти, бо це не є теплопостачання. Там написано про всіх: про передачу електроенергії, про розподіл електроенергії, про виробництво електроенергії,

про виробництво тепла. Там написані всі сфери, які є природними монополіями. Це є в змінах до Закону "Про природні монополії".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але давайте ми тоді його дуже детально подивимось.

_____. У мене питання наступне: чи є виробництво теплової енергії природною монополією?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Ні. Тому ж я і кажу, що немає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але монополією.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. ...ми маємо переглянути до другого читання - і викинути то, що працює на конкурентному ринку.

_____. Так викинути треба!

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. До другого читання.

_____. Так я ж і кажу. Я хочу узнати вашу думку, чому його все ж таки включили. Це ж з вашою участю опрацьовували, чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Кабінет Міністрів України готував.

САВЧУК С.Д. Готував НКРЕ, ми добавляли свою, звичайно, частину, яка НКРЕ узгоджувала з нами. Але ще раз я хочу додати, що дійсно мова на сьогоднішній день йде і не лише про транспортування теплової енергії, хоча транспортування – це є монополія...

_____. Транспортування є монополією.

САВЧУК С.Д. Так, але виробництво теплової, крім випадків, коли вона використовується виключно для внутрішньовиробничих потреб. Виробництво теплової енергії, на сьогоднішній день ТКЕ – це і є монополія, "Теплокомуненерго" – це є природня монополія, і це розраховано на те, щоб "Теплокомуненерго" стимульоване регулювання.

_____. Це не природна монополія, це локальна і де-факто монополія сьогодні...

_____. Але монополія.

_____. ...але вона є на конкурентному ринку. У них можуть бути конкуренти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ми зараз тільки починаємо...

_____. Сьогодні проблема в них... не всі мережами володіють, розумієте. Вони, якщо захочуть когось не впустити, вони не впустять.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Я вам скажу чесно, виглядає на то, що це є... Дивно, чого Вовк пішов. Враховуючи оцей резонанс, який викликало ...фінансування, я думаю, що це ідея НКРЕКП не через Міністерство енергетики, а через міністерство Зубка пропхати ідею запровадження стимулюючого регулювання на ринках перш за все електричних, оскільки вони зробили, фактично знівельовали, знецінили добру ідею стимулюючого тарифоутворення, тарифоутворення неправильними рішення. Тому, відповідно, мабуть, і розробили, через Зубка це пропускають.

От я буквально зачитаю зараз один пункт, який новий там запроваджується. "Застосування стимулюючого регулювання є обов'язковим для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, що здійснює діяльність з (Слухайте уважно!): передачі електричної енергії магістральними та міждержавними лініями; розподілу електричної енергії; централізованого водопостачання та водовідведення; транспортування теплової енергії; виробництва електричної енергії; постачання електричної енергії; виробництва теплової енергії".

Тобто виробництво теплової енергії – це є останній пункт в переліку всіх, а називається Закон щодо стимулюючого тарифоутворення для виробництва теплової енергії. Тобто це є насправді підміна понять. Але сам в цілому, ідея законопроекту є правильна, просто вона недобре...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми правильно підтримали в першому читанні?

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т. Я вважаю, що ми правильно, що підтримали в першому читанні, але треба його вичистити і зробити адекватним законом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми підійшли до "Різного". Але я вибачаюсь, я не поставив на затвердження, пані Наталя наполягає, рекомендації круглого столу по питання енергетичної дипломатії.

Хто за те, щоб затвердити рекомендації, про які сказала пані Кацер-Бучковська, прошу проголосувати. *(Загальна дискусія)*

Добре, хто за те, щоб затвердити, прошу проголосувати. Порахуйте, будь ласка.

_____. Всі одноголосно. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Хто утримався? Всі прийняті.

Будь ласка, ми підійшли до "Різного". В кого є якісь запитання чи зауваження?

Юлій Якович, будь ласка Потім пані Войціцька.

ІОФФЕ Ю.Я. Є прохання до вас, поділюсь опитом. В третьому скликанні я був головою комітету. У мене и в мысли ни в кого не могло прийти, сидели разные, причем без справок и со справками, різні були члени комітету, нікому в голову не могло прийти щось робити не по Регламенту. Ми не голосували сьогодні за порядок денний, при всій повазі до окремих членів комітету, по тому питання абсолютно тут його вообще нема и вообще говорили, хто що кажуть, хто що побачив, той і несе, як чукча, который песню поет, коли...

_____. Не обижайте чукчей.

ІОФФЕ Ю.Я. Чукчей не обижаю.

І по-друге, пропозиція. Пропозиція утримати Регламент і поважати членів комітету. Я думаю, що по неопытности це. Надо голосовать за порядок денний, тим паче, що він змінився, той, що ми приймали на минулому разі. Перше. Сейчас закінчу, вибачаюсь.

І, по-друге, я пропоную по шахті "Гірська", по якій я направив запит Гройсману, Генеральному прокурору, неодноразово розмовляв і сьогодні з Насаликом, з замом, поважаю дуже Анатолія Васильовича, давайте ми запросимо, щоб нам доповіли, я пропоную...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж домовились, що ми міністра по вугільній темі запрошуємо на слідуюче засідання комітету. Ми сьогодні...

ІОФФЕ Ю.Я. Сейчас ця шахта, єдина, що працювала, в даний момент бастує і не пускає того генерального директора, якого..... він сидів на цій шахті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте діяти по Регламенту, це зона відповідальності Міністерства енергетики. І хай Міністерство енергетики разом з міністром не просто несуть відповідальність, а врегульовують ті конфлікти, які вони допускають, які виникають. Це перше.

Друге: по порядку денному. Я на кожному засіданні комітету запитую: "От у нас є порядок денний, чи є зауваження, чи немає зауважень?" Якщо ви хочете проголосувати один раз, я буду ставити кожний раз на голосування. Тому що я... порядок денний на засіданні комітету на початку. Ви ж про це говорите?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, а ви уважно подивіться, в порядку денному є питання Наталії Кацер-Бучковської, воно стоїть перед "Різним".

І я на початку звернувся до всіх з проханням перенести з останнього третім питанням. Друзі, давайте принаймні читати, перед тим як публічно про щось говорити. *(Загальна дискусія)*

Там є уважно подивіться, будь ласка.

Вікторія, пані Вікторія, будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Так, я сьогодні вже піднімала це питання перед... після виступу пана Копача. *(Загальна дискусія)*

От на такому папірці.... Ось на такому от, дивіться, ось тут є...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми з секретаріатом окремо розберемося.
(Шум у залі)

Так, колеги! Юлій Якович, я тоді публічно роблю зауваження секретаріату, публічно, і попередження. Це в рамках Регламенту? Це в рамках регламенту - зробити попередження секретаріату? Дякую.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Я дуже коротко, дуже коротко.

Я пропоную створити робочу групу з розробки пропозицій щодо законодавчого врегулювання платного користування державними газорозподільними мережами. Ми нарешті маємо взяти це питання і довести до кінця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не заперечую. Давайте тільки ви сформулюйте на слідуєче засідання комітету, ми його проголосуємо, і зразу персональний склад. Ну, щоб попередньо підготувати. Добре?

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Добре.

А, друге, дуже коротко. Можна пана Насалика на наступне засідання для того, щоб він нам розповів всі ці плати по реформуванню вугільної галузі, про які є якраз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж домовились.

_____. Ні, почекайте, Юлій Якович, я хотіла до вас звернутися. Тоді я вже наполягаю по Регламенту спочатку розглядати питання комітету, а потім всіх інших комітетів. Ми не головний комітет були по деяким законопроектам. Тоді давайте до свого фокусу будемо розглядати те, що відбувалося в рамках нашого комітету, а потім всі решта законопроектів. І так буде правильно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І тоді, на завершення... і тоді, на завершення, друзі. Якщо ми говоримо про Регламент давайте домовимося, що поки

виконуючий обов'язки голови комітету не скаже, що "дякую, засідання нашого комітету завершено", щоб ми не піднімалися, як вибачте, як не в парламенті. Добре? *(Шум у залі)* Я... да, голосуємо.

Тоді шановні друзі, я дякую всім за роботу. Засідання комітету вважаємо закритим. Дякую.